

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN DE GEMEENTE LAREN
d.d. 19 juni 2018

---

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, van harte welkom bij deze vergadering van de R&I-commissie op 22 juni van dit jaar. Een bijzonder woord van welkom aan allen hier op de tribune. Wij als commissie zijn zeer verguld met deze enorme belangstelling. Er wordt weleens gezegd dat er een grote afstand is tussen de politiek en de burger. Maar vanavond logenstraft u die stelling door massaal op te komen, hetgeen wij bijzonder waarderen. Nu is er één klein 'maar' aan dat geheel: er zijn regels bij de democratie en die houden in dat we vanavond bijvoorbeeld de spreker niet meer dan vijf minuten gunnen. Dat is natuurlijk vervelend en dat zou tot enige teleurstelling aanleiding kunnen geven. Maar het is niet anders. We moeten ons, ook in het verkeer, maar ook in de democratie, aan de regels houden. Dat gezegd zijnde zou ik ook de commissieleden willen vragen om ook de regels in acht te nemen en ook hun eigen spreektijd zoveel mogelijk te beperken. Dit allemaal om vanavond gelegenheid te hebben om twee zeer belangrijke onderwerpen uitvoerig te kunnen bespreken. En we verheugen ons ook zeer op de aanwezigheid van de beide wethouders die vanavond het spits afbijten in hun nieuwe hoedanigheid als lid van het nieuwe college. Dat gezegd zijnde, dames en heren, zijn er een paar praktische mededelingen te doen. Op de eerste plaats heeft de assistent-griffier mij erop gewezen dat er nieuwe privacywetgeving is. En dat houdt dus in dat in verband met die nieuwe wetgeving alle aanwezigen erop... bewust moeten zijn dat deze vergadering openbaar is. Dat betekent dat uw naam in het transcript vermeld wordt en op de geluidsopnamen hoorbaar is. Ik neem aan dat u daar geen bezwaar tegen hebt. Hebt u dat wél, dan zult u inderdaad niet kunnen deelnemen aan dit spel vanavond. Dat op de eerste plaats. Dan wat betreft de aanwezigheid van de commissieleden. Er zijn een paar mutaties vanavond. Mevrouw Berghorst, van D66, wordt vervangen door de heer Grunwald. De heer Loeff, van Larens Behoud, wordt vervangen door de heer Van der Zwaan. En de heer Van Hest, van het CDA, wordt vervangen door mevrouw Graafsma. Dat allemaal vooraf. Mijn vraag is nu aan de commissieleden of u kunt instemmen met de agenda die voor u ligt. Dat is blijkbaar het geval. Dank u wel. En dan komen we bij de vaststelling van lijst van de adviezen van de conclusies van vergadering van 22 mei laatstleden.

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies vergadering commissie R&I d.d. 22 mei 2018

De voorzitter: Op- of aanmerkingen? Mevrouw Klingenberg. En mevrouw Brakel. Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik heb de vorige keer gevraagd naar de fietspaden in de MRA. Dat zou opgestuurd worden. Ik heb het misschien gemist, maar ik heb het niet gevonden. En er was een vraag over de... het voetpad rond de hockeyvelden...

De voorzitter: Beide dus mist u...

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja...

De voorzitter: In het stuk...

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, nou drie vragen zijn gesteld in ieder geval. Ik heb...

De voorzitter: Wij nemen...

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Of gemist, of er zijn geen antwoorden op gekomen. Misschien...

De voorzitter: Wij nemen daar nota van.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Kan de wethouder daar iets over zeggen?

De voorzitter: Wethouder, wij nemen daar nota van en we zullen er achteraf de mutaties invoegen die daarvoor nodig zijn. Andere opmerkingen? Mevrouw Brakel.

Mevrouw Brakel: In punt twee staat dat mevrouw Brakel die vraagt naar het genoemde percentage. Maar de wethouder heeft ook een antwoord ingegeven. Want we hadden het over vijftientig of achtentwintig procent. En de wethouder meldde dat hij vond dat de gemeente hierin sterk staat. Vroeg me af waarom dat niet opgenomen is.

De voorzitter: Goed, ook dat zal worden... met de assistent-griffie worden opgenomen. Oké, dank u zeer. Andere opmerkingen? Dat is niet het geval. Dank u zeer. We komen bij de mededelingen.

3. Mededelingen

De voorzitter: Zijn er van de zijde van het college mededelingen? Nee. Dat wou ik niet doen. Ik denk gezien... Maar u hebt het recht. Gaat uw gang. Gaat uw gang.

Mevrouw Brakel: O ja. Ik wou vragen, naar aanleiding van mijn vraag over de parkeerplaatsen en de... het terras bij het restaurant CHA! had de wethouder toegezegd een notitie te sturen. Hij haalde het niet naar de raadvergadering. Maar nu zijn we een maand later. Is er al iets bekend?

De voorzitter: Ja, ik denk dat dit voor de rondvraag bestemd is, met alle respect.

De heer Stam: Nou, ik kan er wel redelijk kort antwoord op geven...

De voorzitter: Maar kunt u kort antwoord geven.

De heer Stam: Met uw permissie.

De voorzitter: Ja.

De heer Stam: Notitie over CHA! verwacht ik morgen aan u te kunnen sturen. En in antwoord op de... Mag ik u dan ook even vragen, anders voelt mevrouw Klingenberg zich misschien gediscrimineerd.

De voorzitter: En dat zou ik ten koste van alles willen vermijden.

De heer Stam: Ja, nee, ik zeker.

De voorzitter: Ja, ik ook.

De heer Stam: Wat betreft de hockey, daar zijn we nog mee bezig. Daar kom ik zo snel mogelijk op terug. En wat de fietspaden betreft; er is... ik heb in de regio gesproken over het feit dat een... dat ze bezig zijn om een

businesscase te maken voor de fietspaden, de snelfietspaden. En dat zal in het najaar komen. Dus ik dacht; ik zal u dat nog een keer mondeling vertellen. Maar dat doe ik bij deze.

De voorzitter: Perfect. Dus de risico van discriminatie is daarmee van de baan. Dank u zeer. We zijn bij de mededelingen. College. De heer Stam.

De heer Stam: Vandaag heeft u het bericht bereikt, als het goed is. Voor degenen die het niet hebben gezien herhaal ik dat nog even, dat gisteren in de stuurgroep Crailo een tijdelijke overeenkomst is gesloten met De Gooische Mij. Heeft jaren geduurd om die aan de gang te krijgen. Lucas Mol. We hebben een tijdelijke overeenkomst gesloten om in één van de oude gebouwen die daar staat De Gooische Mij. te starten. Dat is een tijdelijke overeenkomst, in afwachting van de verdere ontwikkelingen. Maar voorlopig voor twee en een half jaar met een optie voor verlenging. Ik wijs ook degenen die er belangstelling voor hebben nog eens op: een bijeenkomst van Crailo die op 5 juli zal plaatsvinden. Ook heel interessant om eens... dat eens bij te wonen daar, voor zover je het nog niet hebt gezien. Nog even over... We hebben vandaag, zeg ik mede namens het college, een ontmoeting gehad met het college van Huizen. En u zal morgen een brief bereiken waarin het college, samen met de colleges van Blaricum en Huizen, standpunt inneemt in de richting van de provincie, wat erop neerkomt dat wij ons verenigd voelen in het verzet tegen de fusie. Komt morgen aan de orde.

De voorzitter: U verenigt zich met betrekking tot uw visie, met betrekking tot uw visie, dat is aan de orde. Dank u zeer. Goed, wij wachten met spanning af, hoewel we al het één en ander in de krant hebben gelezen. Zijn er andere opmerkingen, mededelingen? Nee. Dan kom ik bij de meldingen van de portefeuillehouders met betrekking tot Gemeenschappelijke Regelingen.

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Is daar iets aan de orde? Dat is blijkbaar niet het geval. Dan komen we bij punt 5.1, te weten: het eerste raadsvoorstel wat vanavond door de commissie moet worden behandeld.

5. Raadsvoorstellen

5.1 Keuzenota / Verzoek realisatie appartementen Rabolocatie

De voorzitter: En ik wijs het publiek erop dat wij, als commissie, geacht worden in principe een technische discussie te voeren. De politieke oordeel is voorbehouden aan de raad en die vindt volgende week plaats, waar hetzelfde stuk weer op de agenda staat. Maar u, als publiek, hoeft zich daar niks van aan te trekken. U mag uw eigen mening geven, ook als-ie politiek van aard zou zijn. Dat gezegd zijnde, komen we bij dit punt en heb ik de... eigenlijk het verzoek aan de wethouder om een korte inleiding te geven, als hij daar behoefte aan heeft, voordat we bij de sprekers komen en vervolgens bij de commissie. Hebt u, als wethouder... Zou u een korte toelichting kunnen geven op de stand van zaken?

De heer Stam: Ja, ik denk dat ik mijn kruik nog even drooghoud.

De voorzitter: Oh, oké. Goed. Dat maakt het alleen maar spannender, denk ik. En dan kom ik vanzelf bij de inspraakprocedure, waarbij wij vijf mensen... vijf personen zich hebben aangemeld om in te spreken. En in willekeurige volgorde is die als eerste aan de beurt; de heer Voerman, de initiatiefnemer van het plan Realisatie appartementen Rabolocatie. Mijnheer Voerman. Gaat u zitten. U bent van harte welkom. En het woord is aan u.

De heer Voerman: Geachte voorzitter, raadsleden en wethouders, dank dat ik wederom weer iets mag zeggen over het project ter plaatse van de voormalige Rabobank. Het is inmiddels bijna vijf maanden geleden dat uw raad, bij besluit van 31 januari 2018, ten aanzien van de Rabobank, een ontwikkeling heeft besloten. Ten eerste: de bestuursopdracht voor de bouw van appartementenlocatie Rabobank vast te stellen. En twee: tevens te onderzoeken of de locatie Rabobank het meest geschikt is voor de bouw van appartementen in het licht van eventuele mogelijkheden die zich thans, en destijds, ook voordoen bij de percelentoren aan de Stationsweg nummer één te Laren. Uiteraard hebben wij niet stilgezeten de afgelopen periode. Conform voornoemd raadsbesluit, is onderzocht of de locatie Rabobank het meest geschikt is voor de bouw van de appartement in het licht van de eventuele mogelijkheden op die andere twee percelen. En dat is het geval. Ik verwijs u daarvoor graag naar de studie, de Horwath, die enerzijds financieel, en de studie door BDP, dat is de stedenbouwkundige door de gemeente ingehuurd. Beide studies zijn toegevoegd bij de raadsstukken die u ter voorbereiding van deze vergadering heeft kunnen downloaden van de website. Daarnaast is, in aanvulling op al het voorbereidende werk ten behoeve van het raadsbesluit, een nadere invulling gegeven aan de bestuursopdracht. Graag verwijs ik hiervoor naar het uitgewerkte bouwplan met ruimtelijke onderbouwing, inclusief alle benodigde en reeds goedgekeurde onderzoeken, eveneens ook toegevoegd. Ook is vrijwillig nog een aantal andere zaken onderzocht, waaronder een duurzaamheidsstudie, in het licht van het slopen, dan wel demonteren, van een relatief jong gebouw. En last but not least is intensief overlegd met de gem... met de door de gemeente ingehuurde waterdeskundige, de heer Koen Weytingh, om te zien of de ontwikkeling niet een extra rol kan spelen in de problematiek rondom de wateroverlast, het onderwerp hierna, als ik het goed begrepen heb. De resultaten zijn positief. De rapporten die we daarvoor hebben laten opstellen door deskundigen, die zijn ook eveneens toegevoegd en die kunt u uitgebreid lezen en heb ik ook met een aantal mensen besproken. Tot slot, is met een aantal omwonenden besproken wat wij zouden kunnen doen om eventuele ongemakken tijdens de bouwwerkzaamheden tot een minimum te kunnen beperken, waarbij deze maatregelen uiteraard niet alleen gelden voor degenen die wij gesproken hebben, maar voor eenieder die in de buurt van de ontwikkeling woont en mogelijk overlast zou kunnen ondervinden. Voornoemde maatregelen houden onder anderen in dat wij geen bouwwerkzaamheden uitvoeren vóór zeven uur 's ochtends of na zes uur 's avonds, niet in het weekend, geen muziek op de steigers, zorgen voor een direct aanspreekpunt op de bouw mochten er toch klachten zijn en uiteraard een zogenaamde 'nul-opname' van alle belendende woningen voor de aanvang van de bouw. Indien zich bepaalde incidentele werkzaamheden vereisen dat wij onze overeengekomen tijden moeten overschrijden, bijvoorbeeld door het storten van een betonvloer, dan overleggen wij dat altijd vooraf met de betrokkenen en zijn wij bereid daarvoor een passende oplossing te zoeken. Gelet op het voorgaande, ben ik van mening dat door ons volledig aan het raadsbesluit van 2... of van januari 2018 is voldaan. En de ontwikkeling de volgende stap in het proces kan maken. Uw raad zal daarvoor een verklaring van geen bedenkingen moeten afgeven, zodat de vergunningsaanvraag in ontwerp ter inzage gelegd kan worden. Hiermee komt de realisatie van appartementen, waar een enorme behoefte is in Laren, weer een stapje dichterbij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er vragen van de zijde van de commissie aan de heer Voerman? Mijnheer Van der Zwaan.

De heer Van der Zwaan: Dank u wel voorzitter. De heer Voerman, u noemde dat er zijn twee onderzoeken geweest: Horwath en DBP. En u zei: door de gemeente opgedragen. Ik dacht dat beide onderzoeken door ú opgedragen zijn.

De heer Voerman: Nee, de financiële paragraaf, om die zo te zeggen, die is rechtstreeks door mij opgedragen, waarbij de vraagstelling in overleg met de gemeente is vastgesteld. De stedenbouwkundige onderzoeken zijn rechtstreeks door de gemeente opgedragen aan BDP.

De voorzitter: Oké, dank u zeer. Andere vragen? De heer Vos.

De heer Vos: Ja. Mag ik daar in antwoord op... of in reactie op de vraag... De 'financiële paragraaf', dat wil dus zeggen déél van het rapport? Of het rapport zelf? Want u zegt: de financiële...

De heer Voerman: Totale... Totale rapport wat door Horwath...

De heer Vos: Ja.

De heer Voerman: Dat is een deskundige op het gebied van hotelexploitatie...

De heer Vos: Ja, ja, oké.

De heer Voerman: En haalbaarheidsstudies. Dat totale rapport dat is door mij, of door ons, rechtstreeks opgedragen...

De heer Vos: Oké.

De heer Voerman: Waarbij de vraagstelling, de totale vraagstelling, in overleg met de gemeente is samengesteld.

De heer Vos: Oké, maar dus opdracht... u bent de opdrachtgever.

De heer Voerman: Ja.

De heer Vos: Dank u wel. Nee, dank u wel dan, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: De duurzaamheidsaspecten die u noemt, dat noemt u nu in verband met appartementen, maar dat geldt natuurlijk ook als er eventueel een hotel zou komen, of als er een kantoor blijft, dan kun je dat ook allemaal toepassen; hergebruik, elektriciteit, een waterbak. Dat geldt in alle opzichten.

De heer Voerman: Ja, die duurzaamheidsstudie die splits zich eigenlijk op in twee delen. Ik wil hem niet helemaal hier bespreken, want hij is ook op de site te zien. Maar daar gaat het eigenlijk ook om sloop versus herbesteden en wat zijn de voor- en nadelen van die overweging. En wat is het meest duurzame van die overweging.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Maar dat geldt ten allen tijden, bij wat voor bouw dan ook.

De heer Voerman: Ja, waarbij dan wél gesteld moet worden dat de ambities voor woningbouw soms wat hoger kunnen liggen, ook ten aanzien van het gasloos en het bouwbesluit, dan bij andere functies. Dat zou kunnen. Met name bij kantoren ligt-ie wat lager.

De voorzitter: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Heer Voerman, u gaat al met hele grote stappen vooruit, maar ik heb nog even een vraag. U maakte een tussendooropmerking dat u niet voor zeven uur begint et cetera. De techniek is dat we ons, volgens mij, gewoon aan de wet moeten houden. Maar u stelt daarbij dat als die situatie zich voordoet, dat u dan overleg zal plegen. Maar heeft u daar enigszins zicht op, als dit allemaal doorgaat, dat u er al buitengaat... komt, omdat u zo nadrukkelijk vertelt dat u dan ga... met omwonenden in contact gaat treden? Dat is eigenlijk nog een vraag van mij aan u.

De heer Voerman: Ik heb het niet helemaal goed begrepen.

De heer Van den Berg: Nou, u geeft aan dat... en met een mooi verhaal, dat u zich aan de wet zult houden en niet vóór zeven uur start, et cetera, et cetera, behalve als dat nodig is. Dat u dan in overleg zal treden. Dus mijn vraag is eigenlijk of u nu al weet dat u mogelijkerwijs buiten die bepaalde tijden, in verband met het storten van een vloer, niet binnen de normale geldende tijden kan opereren.

De heer Voerman: Ik heb ruime ervaring in het bouwen in sterk of dicht-bewoond gebied. En ik weet ook dat dat enorm veel overlast tot gevolg heeft. Dus daardoor ben ik ook meer dan bereid om dit soort maatregelen... En misschien zijn er zelfs nog wel meer zaken te bedenken met de bewoners onderling. En ik weet ook dat er... dat dit, zeg maar, voor een groot deel van de werkzaamheden passend gaat zijn. Maar er zijn werkzaamheden die deze tijden zullen moeten overschrijden, bijvoorbeeld dus dat betonstorten, omdat dat ineens... in een streep door moet gaan. Dus die gaan zeker voorkomen.

De voorzitter: Dank u zeer. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Maar dan ga ik ervan uit dat dat in de planning gewoon ruimschoots van tevoren aangekondigd wordt via de normale, gebruikelijke, manier, mijnheer...

De voorzitter: Dat lijkt me de juiste conclusie. Andere vragen aan de heer Voerman? Dat is niet het geval. Dank u zeer, mijnheer Voerman. U weet: u krijgt straks nog een keer twee minuten, als u daar behoefte aan hebt. De volgende is de heer Reichmann. Mijnheer Reichmann. Ja. En u weet waar u moet zitten, want u hebt daar eerder gezeten hè? Ja.

De heer Reichmann: ...Mijn naam is Peter Reichmann. Ik woon aan de Dammaat. Zeer bezorgd over deze plannen. In de eerste instantie zou ik willen zeggen... Ik heb een beetje bronchitis, dus af en toe dan moet ik even ademhalen. Het samenwerkings- en samenspraakaspect tussen onze bewoners en gemeente en mijnheer Voerman, hoe het ons beloofd was, daar is niks van terecht gekomen. Wij hebben vorige week op eigen initiatief mijnheer Voerman uitgenodigd. Dat heeft-ie zelf niet aangezwengeld. Hij is met zijn baas gekomen. En dat was niet een gesprek wat leidde tot enige, laten we zeggen, tevredenheid aan onze kant. Dat heeft plaatsgevonden tussen mijzelf, mijn buurman, directe buurman, dat is Chris Schreve en familie. En het was eigenlijk een herhaling van zetten, wat mij betreft. Als ik hier weer een paar argumenten hoor... Er komen zo ook wat andere mensen uit de straat, dus die zullen ongetwijfeld wat andere aspecten naar voren halen. Maar de simplicity, eigenlijk, van... wat ik van mijnheer Voerman hoor over bouwoverlast... Ik heb de vorige keer uitgelegd dat ik hetzelfde doe wat mijnheer Voerman doet, maar al een tijdje langer. En als je nou zegt: ja, we gaan om zeven uur beginnen en als we in overtreding gaan dan melden we dat effe. Nou, ze mogen van mij ook om negen uur beginnen, maar als je twee jaar, minimaal, aan het bouwen bent, dan wil ik u alleen maar zeggen: het overdag geluidsoverlast, de stof... het stof wat in een bouw plaatsvindt, je loopt... constant

zit je huis onder de stof, je ramen te lappen en alles. Dus het is niet simpel en alleen een geval van: we werken van zeven uur 's ochtends tot, nou in de bouw is het meestal half vier. Dat verhaal gaat niet op. De rapporten die zijn opgemaakt die vind ik eenzijdig opgemaakt. Die zijn duidelijk gestuurd in een bepaalde richting. Want u noemde al bestemming van... voor kantoren. Daar zijn ze, wat dat betreft, niet diep genoeg op in gegaan wat... naar mijn zin. We hebben wel, gedurende het gesprek van Mark Voerman en zijn baas... Dat is overigens een meneer die over... die absoluut geen binding met Laren heeft. Dat is een meneer die heeft een pied-à-terre in Loenen aan de Vecht en die woont op Curaçao. Dus dat is iemand, die gaat een hele hoop centen betalen, in ons dorp, om te kijken hoe... of-ie nog meer centen kan maken. En dat mag van mij. Ik ben zelf ook ondernemer. Ik ben bepaald... ja, sorry jongens voor de linkse partijen, maar ik ben rechtsdenkend. Maar je moet wel het huisje bij het schuurtje laten, natuurlijk. Het... De problemen die ik heb aangekaart en neer heb gelegd bij Mark Voerman en z'n baas, dat is dat ik zei: er zijn bepaalde bouwkundige voorwaarden waar je aan moet voldoen. Daar zouden ze aan willen voldoen. Maar het vorige gesprek was het verhaal: het huis achter jouw huis krijgt een nokhoogte van vier meter, vier en een half, sorry vier en een halve meter. Dat is opeens veranderd in vijf en een halve meter, min tien centimeter. Staat opeens achter mijn huis een enorme paal op het parkeerterrein en die kan ik zien. Dus die paal die kan mij ook zien. En wat kregen we voor verklaring daarvoor: dat is vanwege de isolatie. Dat moet je niet tegen iemand zeggen die ook in de ontwikkeling zit. Moet je niet tegen iemand zeggen die al tweehonderd jaar in de bouw zit. Als zij een meter hoog isolatie in een huis doen, daar... dat is een beetje overkill. Dus de verhalen veranderen. Toen Mark Voerman alleen bij mij was, maanden geleden, zei-ie dat de objecten tussen de anderhalf en twee en een half miljoen zouden gaan... moeten gaan kosten. Dat is opeens veranderd toen-ie met mijn buurman Chris Schreve sprak... is dat al veranderd in: tussen de anderhalf en drie miljoen. Nou, ik vraag mij dus af: wat gaat er nog allemaal meer veranderen? De rapporten kan je sturen. Het hangt ervan af hoe je een vraag neerlegt bij een onderzoekscommissie, of bij een bureau wat dat doet, daar kan je sturen. Dus dat is absoluut... daar ben ik van overtuigd. Ik vind ook dat de gemeente ons niet voldoende heeft betrokken, zoals ze beloofd hebben. Ik kan mij herinneren dat de vorige keer dat ik opstond, en dat wethouder Stam mij aansprak en zei van: wij moeten maar op korte termijn even met Mark Voerman om de tafel. En toen heb ik gezegd: dat is goed. En ik zie wethouder Stam alleen op... bij eetgelegenheden en hier aan tafel. Goedenavond wethouder Stam. Ja. Maar die heeft zich dus ook niet gemeld aan mij dus persoonlijk...

De voorzitter: U heeft nog een halve minuut.

De heer Reichmann: Goed zo. Mij ook niet het idee gegeven dat de gemeente betrokken is bij ons lot. Eén van de meest angstaanjagende opmerkingen van Mark Voerman en zijn baas waren... die zeiden: de gemeente wil dit hebben, het gaat er tóch komen. Nou, dan vraag ik me af naar wat voor mensen hier ik om de tafel hier zit te kijken, als zij dat, op de voorhand, al zó durven te stellen.

De voorzitter: Oké. Dank u zeer. Zijn er vragen aan de heer Reichmann?

De heer Reichmann: O, sorry.

De voorzitter: Mevrouw Brakel. Mevrouw Brakel.

Mevrouw Brakel: Eén vraag. We hebben het over... Mijnheer Voerman zegt: hij heeft met een aantal omwonenden gesproken. Van u begrijp ik niet helemaal goed: bent u wél uitgenodigd om te praten, al vanaf het begin, of later? Dat is mij niet helemaal duidelijk.

De heer Reichmann: Nee, ik was... ik was één van de eerste waar Mark Voerman met een grote doos met een maquette erin is langsgekomen. Zo niet, dé eerste. Ja.

De voorzitter: Oké. Andere vragen aan de heer Reichmann? Dat is niet het geval. Mijnheer Reichmann, dank u zeer. Het woord is aan de heer Lagerweij.

De heer Lagerweij: Goedenavond, mijn naam is Kay Lagerweij. Ik ben bewoner van de Dammaat. Ik woon halverwege de Dammaat, al dertien jaar lang...

De voorzitter: Gaat u zitten, hoor. Gaat uw gang.

De heer Lagerweij: Ga zitten. Met heel veel plezier. En dat plezier is daadwerkelijk aan het veranderen. Ten eerste eigenlijk doordat ik net hoor van, als laatste betoog, die... Er is heel veel behoefte aan appartementen en mooie gebouwen, woningen in Laren. Dat betwist ik. Daar ga ik zo ook nog iets over zeggen. En het tweede is, dat, wat ik zal zei: ik woon met dertien jaar veel plezier op de Dammaat. We hebben ons huis opgeknapt. Sindsdien is de Dammaat ook een hele leuke straat geworden. Daar zijn gezinnen komen wonen. Daar is alles verjongd. En sinds de plannen van mijnheer Voerman word ik er in ieder geval persoonlijk totaal niet beter op. Op geen enkel vlak. Ik ben m'n privacy kwijt. De appartementen komen ongeveer twee meter vanaf mijn achtertuin, waar nu een parkeerplaats is. Ik ben mijn uitzicht kwijt. Vanuit mijn slaapkamer kan ik gewoon de hele parkeerplaats over kijken, kijk naar de Golden River en kijk nog veel verder. Ik krijg een bouwput, twee jaar, of hoelang het mag duren. Gelukkig alleen maar tussen zeven en zes, begrijp ik. Nou, dat valt dan reuze mee, maar niet heus. En de waarde van mijn huis gaat ver achteruit. Nou, dat zijn persoonlijke dingen. Nou, ik ben ondernemer, kom ik zo ook nog even op, en ik snap heus wel dat er persoonlijke nadelen zijn, persoonlijke voordelen. Maar ik vraag me wel af: wie heeft hier nou voordeel van, van dit plan? Het enige idee waarvan ik kan bedenken dat ze er voordeel bij hebben is: de Rabobank, door de verkoop van hun pand voor 7,6 miljoen ongeveer, heb ik begrepen en de projectontwikkelaar. En mijnheer Reichmann heeft daar net ook iets over gezegd, over de verkoopprijzen van de appartementen, het zijn er vijftien?

De voorzitter: Veertien.

De heer Lagerweij: Veertien...

De voorzitter: Veertien plus vier.

De heer Lagerweij: Keer dit soort bedragen. De koopsom is 7,6 miljoen. Er moet verbouwd worden. Snap ik. Wordt waanzinnig duurzaam gedaan. Maar volgens zit er nog een enorme marge tussen en gun ik iedereen, kom ik zo nog even over terug, dat het niet zo is dat ik iemand niet z'n geld gun. Maar het gaat er even om: wie heeft voordeel bij deze activiteit. Volgens mij dus de Rabobank en de... en mijnheer Voerman. Dan heeft mijnheer Voerman vorige keer, tijdens deze vergadering, een aantal argumenten aangevoerd waarin-ie aangeeft: dit zijn voordelen voor Laren, voor de gemeente. Wat mijn vraag is: wij zitten hier als de gemeente. Wat zijn dan de voordelen voor dé gemeente waar ik onderdeel van uitmaak? Hij gaf aan: het... er is een enorme behoefte aan kleinschaligere huizen, appartementen, voor mensen die nu al in Laren wonen, die in hele grote huizen wonen, wat ouder worden en wat kleiner willen gaan wonen. Ja, sorry daar heb ik wel wat problemen mee. Want ik denk dat... Dit klinkt heel zielig, maar dat is volgens mij niet per se heel zielig. En laat het dan veertien gezinnen zijn, of veertien mensen die dan daar levensvreugd vinden op dat stuk van de Rabobank. Ik kan in ieder geval zeggen dat er méér dan veertien gezinnen, ofwel de omwonenden van de Rabobank; Dammaat, om de hoek en nog eens een keer Van Nispenlaan: dat zijn er veel meer dan mensen die

er plezier van gaan krijgen. Dus ook daar is een... volgens mij een negatief saldo: er zijn meer mensen die het vervelend vinden dan mensen die het leuk gaan vinden op dat vlak. Dan het verhaal over duurzaamheid. We gaan een pand wat achttien jaar geleden is gebouwd, dat twintig miljoen gulden heeft gekost, gaan we platgooien. En daarna gaan we allerlei materiaal van over de hele wereld halen om hele mooie, duurzame gebouwen neer te zetten. Als ik dit aan mijn kinderen vertel dan snappen ze het niet. En misschien zijn er veel intelligentere mensen die het wél snappen...

De voorzitter: Je hebt nog één minuut.

De heer Lagerweij: Maar dit is voor mij niet duurzaam. Dan vervolgens is er ook een argument: het is een lelijk gebouw. Nou, volgens mij: 'over smaak valt niet te twisten' is het argument. En als we het achttien jaar, twintig jaar, geleden is besloten om een aantal woonhuizen plat te gooien op de Van Nispenlaan en daar een kantoorgebouw neer te zetten. Daar waren we allemaal mee eens dat dat een fantastisch gebouw was. Dus in mijn ogen gaan we over twintig jaar dan weer beslissen dat deze woningen weg moeten en dat daar weer een prachtig kantoorgebouw terug moet komen. Nogmaals, voordeel voor de Rabobank, voordeel voor Voerman. Voor mij geen voordelen. En ook niet voor de gemeente. Dan wil ik nog even iets zeggen over het feit dat ik ondernemer ben. De Rabobank is destijds per opbod verkocht. Er was een maand tijd om te komen kijken hoe het gebouw eruitzag en een bod te doen. Ik heb aantal bedrijfsverzamelgebouwen in Nederland en ik wilde een bod uitbrengen op de Rabobank hier, gewoon weer in kantoorfunctie laten, gewoon in... precies intact laten alleen wat kantoorjes aan de binnenkant verbouwen. Door de hele procedure hebben we uiteindelijk gezegd: we doen het niet. We vonden het te veel risico, omdat het té kort dag was. En we moesten allemaal gewoon een bedrag in een enveloppe en dat soort dingen... Nou, hebben wij gezegd: dat is voor ons te veel risico. Nu wil ik mijnheer Voerman een compliment maken. Hij heeft wél het risico genomen om een heel groot bedrag uit te brengen op de Rabobank en het hele gebouw en de grond daarbij. Alleen aan een uitbrengen van een groot bedrag zit ook een risico. En naar mijn idee is dat het hele grote risico wat mijnheer Voerman loopt, is het feit: gaan we het bestemmingsplan wijzigen van 'kantoren' naar 'wonen'? En hij is ondernemer en hij houdt van risico's nemen. Dat hou ik ook. Ik heb het destijds niet gedaan. Mijnheer Voerman heeft het wél gedaan. Ik vind alleen het grootste gevaar voor hem, vind ik: wat wordt de gemeente er wijzer van, behalve de Rabobank en mijnheer Voerman? En ik zit hier als individu, maar ik zit hier ook als onderdeel van de gemeente van Laren...

De voorzitter: Ik moet u nu...

De heer Lagerweij: Ik... Mijn betoog is... Ik ga nu afronden, want ik ben aan het samenvatten. Mijn betoog is, is dat er zo veel nadelen aan dit plan zitten: laat het lekker kantoorgebouw, of wat mij betreft een hotel. Ik begrijp ook dat Talpa een bod heeft gedaan op het gebouw. Laat het lekker kantoren. Laat er lekker bedrijvigheid komen naar Laren in plaats van dat we nog meer pensionado's gaan aantrekken. Laat de ondernemers komen in Laren en jong volk...

De voorzitter: Oké.

De heer Lagerweij: En meer mensen die graag jong zijn en in Laren willen gaan wonen, dat is mijn betoog.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er vragen aan de heer Lagerweij? Mevrouw Brakel.

Mevrouw Brakel: U bent bang voor woningen. Maar bent u niet veel banger als er een kantoor komt? Want een nieuwe eigenaar staat het vrij om het plat te maken als hij dat wil en het te bouwen. En de mak... misschien dat het een veel zwaarder kantoor wordt. Bent u daar dan niet bang voor?

De heer Lagerweij: Ja, ook. Maar ik ben van mening dat het prima in deze staat ook te exploiteren is als kantoorgebouw. En ik ben dus tegen de sloop van het gebouw.

De voorzitter: Andere vragen aan de heer Lagerweij? Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Nou, ik wil de heer Lagerweij eigenlijk even geruststellen. Ik neem aan dat mijnheer Voerman slim genoeg is dat-ie eerst even afwacht of het bestemmingsplan inderdaad gewijzigd wordt.

De heer Lagerweij: Ja, dat moet u aan mijnheer...

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: En dat daarna de koop gaat plaatsvinden.

De heer Lagerweij: Voerman vragen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere vragen aan de heer Lagerweij? Dat is niet het geval. Dank u zeer. Het woord is aan de heer Oomkens. Het woord is aan u mijnheer Oomkens.

De heer Oomkens: Goedenavond. Ik zet even m'n bril op, dat gaat net iets makkelijker. Mijn naam is Boudewijn Oomkens. Ik woon aan de Nieuwlarerenweg en mijn achtertuin grenst aan het Raboterrein. In 1987 ben ik door de rechtbank in Utrecht beëdigd tot makelaar in en taxateur van bedrijfsmatige onroerend goed. Het kantoor van de Rabo is een voorbeeld van het soort gebouw waar ik dagelijks mee te maken heb. Ik durf dan ook te zeggen dat ik niet alleen een omwonende maar ook een deskundige ben. In 2016 besloot Rabo Laren te fuseren met Rabo Hilversum. Het persbericht van destijds spreekt van het streven naar één krachtige en slagvaardige bank. Wat niet wordt vermeld, is dat Rabo Hilversum in 2007 op Arenapark een nieuw kantoor had laten bouwen, van zesenzeventighonderd vierkante meter, dat voor een groot deel leeg stond en niet te verhuren was. Een fusie met Rabo Laren loste dit probleem op. De makelaar die Rabo Laren voor de verkoop van haar kantoor inschakelde, adviseerde een inschrijving te organiseren, iets wat gebruikelijk is voor een dergelijk object. Vervolgens zijn er meerdere biedingen gedaan door partijen die het gebouw als kantoor wilden blijven gebruiken. De hoogste inschrijver was echter een projectontwikkelaar die dat kantoor wilde slopen om op het terrein appartementen te realiseren. Rabo koos voor de hoogste opbrengst. Het gebouw van de Rabo aan de Burgemeester van Nispenstraat is nog geen twintig jaar oud en is uiterst degelijk gebouwd. Het is bepaald niet aan het einde van zijn levensduur. Het gebouw kan zeker nog eens twintig jaar mee. Het is dan ook absoluut niet nodig om het gebouw te slopen. Een opvolgend gebruiker zal intern waarschijnlijk het een en ander willen aanpassen, maar daar blijft het bij. En bovendien is het slopen van het Rabokantoor volledig in strijd met de duurzaamheid die deze gemeente zegt na te streven. Wat verder van belang is, is het feit dat de bouw van appartementen op de Rabolocatie ernstig afbreuk doet aan de privacy en het woongenot van de omwonenden, nog afgezien van het gegeven dat de omwonenden twee jaar lang naast een grote bouwput zouden verkeren. En met stijgende verbazing, of liever: verbijstering, heb ik kennisgenomen van de stukken die ter voorbereiding op deze vergadering zijn geproduceerd. Met name hetgeen in de zogenaamde keuzenota wordt gedebiteerd is stuitend. Een voorbeeld. Ik quote: 'De mogelijkheid dat het huidige gebruik van het gebouw als kantoor wordt voortgezet, is niet groot... wordt niet groot ingeschat.' Un-quote. Zoals hiervoor aangegeven, hebben meerdere partijen biedingen gedaan op basis

van voortzetting van het gebruik. Als ik iets dergelijks in een taxatierapport zou opnemen zou ik een groot probleem hebben. En daarnaast is het gegoochel met cijfers, waar het gaat om het aantal verplicht op te nemen sociale huurwoningen, bepaald lachwekkend. Aan het Prins Hendrikpark wonen... worden op dit moment, op de locatie van het voormalig zusterhuis, twaalf appartementen en drieëndertig procent, ofwel vier, sociale huurwoningen gerealiseerd. Dat was een harde eis van de gemeente. Waarom geldt deze eis niet voor het... de Rabolocatie? Het is mij een raadsel. De enige die hier beter van zal worden, is de ontwikkelaar. Laat ik de voordelen van het handhaven van het gebouw op een rijtje zetten. Eén: voortgezet gebruik als kantoor levert arbeidsplaatsen op. Twee: in het weekend kunnen de circa dertig parkeerplaatsen op het terrein vrij toegankelijk blijven voor bezoekers van het centrum van Laren, zoals dat nu ook al het geval is. Handhaven van het gebouw is duurzaamheid ten top. Punt vier: handhaven van het gebouw resulteert in een bestendiging van de privacy en het woongenot van de omwonenden. En vijf: de omwonenden hoeven niet twee jaar lang de overlast van een bouwput te ervaren. En voor zover er een nadeel zou kunnen worden genoemd van het handhaven van het gebouw: ja, Rabo ontvangt dan een lagere opbrengst. Maar waarschijnlijk, ligt deze keuze nog altijd boven de boekwaarde. En los daarvan: het is het gevolg van Rabo's eigen keuze om te fuseren met Rabo Hilversum. Waarom de gemeente zo enthousiast is over dit plan, is mij een volstrekt raadsel. Er is er maar één die hier beter van wordt en dat is de projectontwikkelaar. En als er in de geschetste vraag naar appartementen nabij het centrum zou moeten worden voorzien, dan biedt de locatie van het Rosa Spier Huis aan de Essenboom een uitstekende mogelijkheid. Dit gebouw is ruim vijftig jaar oud en voldoet niet meer aan de eisen. Hier ligt sloop wel voor de hand.

De voorzitter: U moet afronden. U hebt afgerond.

De heer Oomkens: Ik heb afgerond. Getimed.

De voorzitter: Ik mag misschien als voorzitter één kleine amendering misschien op uw betoog: er is wel degelijk voorzien in vier sociale woningen, appartementen, naast de veertien vrije sector...

De heer Oomkens: Ja, maar dat is niet de drieëndertig procent die...

De voorzitter: Dat... Maar u zegt... Dat... Ik geef dat maar even aan. Zijn er vragen aan de heer Oomkens? Dat is niet het geval. Dan komen we bij...

De heer Oomkens: Ik snap het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oomkens. Dan komen we bij de heer Le Coultre. De heer Le Coultre. Mijnheer Le Coultre, het woord is aan u.

De heer Le Coultre: Kijk. Hij doet het. Mijnheer de voorzitter, dank. Voor degenen die mij niet weten te plaatsen: ik heb mijn kantoor naast de Rabolocatie. Sommigen zeggen: naast de chinees, anderen hebben het over de Hertenkamp. Maar in ieder geval: daar zit ik. En ik heb de vorige keer ook al iets gezegd over deze kwestie en ik heb toen naar voren gebracht dat de Rabolocatie en de ontwikkeling daarvan niet los kan worden gezien van die Hertenkamp en die chinees en misschien de ambtswoning van de burgemeester die vrijkomt, blijft. Ik zeg altijd: in een Gooistad zal toch iedere burgemeester graag in Laren wonen. Maar goed, dat is aan deze gemeenteraad. Daarnaast hebben we nog een hotel aan de Brink, en ja, Dubai aan de Brink is toen gevallen, maar het gaat mij om mijn locatie en wat daar gebeurt. En dat het historische pand waar vroeger de schout van Laren zat en waar nu een notariskantoor gevestigd is niet gesandwiched wordt tussen twee grote ontwikkelingen die wellicht anders zouden kunnen. Soms kan je niet anders. En de gemeente moet

beleid maken, dat is juist. Daarnaast is een heel belangrijk juridisch goed: de private eigendom. En als een Rabobank dat kantoor leeg wil laten staan, ik denk even aan de vorige spreker, of nog drie kantoren erbij wil bouwen zodat het extra druk wordt: dat moet allemaal de Rabobank weten, want de Rabobank is eigenaar. Daar moeten wij ons niet mee bemoeien. Op het moment dat daar een nieuw kantoor komt moeten wij ons daar ook niet mee bemoeien. Als daar een nieuw restaurant komt, die chinees: prima. Dat is horeca. Het wordt heel anders op het moment dat je een bestemmingsplan moet gaan wijzigen om iets planologisch mogelijk te maken. En daar zitten we hier vanavond voor. En dat is die locatie van de Rabobank als nu woningen in plaats van kantoor. Sommige mensen zeggen: hotel. Maar daar heb je ook een bestemmingsplanwijziging voor nodig. Wat ik wil benadrukken is die juridische kant. En ik hoop dat de gemeenteraad daarnaar wil luisteren, want dat is een heel belangrijke. Als je namelijk een bestemmingsplan wijzigt, dan zal je dat moeten doen op het moment dat je een geheel bestemmingsplan herzielt. Soms is er een ontwikkeling tussentijds en dan zeg je: we maken een postzegelplan, om het maar zo uit te drukken, want dan weet iedereen wel waar ik het over heb. Daar is helemaal niks verkeerd mee, want daarmee voorzie je kennelijk aan een... in een behoefte op dat moment. Waar we hier nu kennelijk over praten is een postzegelplan. Want we praten niet over gehele herziening. Wat ik hier naar voren wil brengen, en ik hoop dat de gemeenteraad daar heel goed naar wil luisteren, want dat voorkomt later heel veel gesteggel en ellende, denk ik, en daar zitten we hier met z'n allen voor, dat is dat als je hier een postzegelplan van maakt over alleen de Rabobank, dat er in ieder geval één iemand bezwaar gaat maken en gaat zeggen: wacht eens even, je moet dit breder zien want er ligt ook nog een chinees naast en die gaat ook ontwikkelen. En je moet het dus breder zien, en de Raad van State is daar vrij streng in, die zegt: mijnheer de gemeente, als u een postzegelplan maakt is dat juist, maar niet twee postzegels aan mekaar en dan maar één plannetje en dan een half jaar later nóg een plannetje en een half jaar later nóg een plannetje. Daar wil ik de gemeente voor waarschuwen.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er vragen aan de heer Le Coultre? Dat is niet het geval. Dank u zeer, mijnheer Le Coultre. Dan zijn we nu aan het punt dat de commissie...

De heer Le Coultre: Mag ik ook afzien van de tweede ronde?

De voorzitter: Zelf... Jazeker. Ja, zeker. Dank u zeer. Het woord is nu aan de commissie. Ik stel voor om te beginnen ter linkerzijde, bij de VVD, om van daaruit de tafel rond te gaan. Mag ik het... de vertegenwoordiger van de VVD, de heer Faas, het woord geven?

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een paar vragen aan de wethouder. Twee stuks om precies te zijn. Beiden hebben betrekking op de ontwikkeling van appartementen. Omdat, als wij de stukken die wij hebben ontvangen bekijken, dan is het voor ons toch wel helder dat het alternatief een... het ontwikkelen van een hotel, niet tot de realistische mogelijkheden behoort. De keuzenota die wij hebben gekregen, waarvoor dank, vinden wij wat aan de magere kant. Dat zullen wij niet ontkennen. Maar wij vinden hem toch wel overtuigend genoeg om te zeggen van: ja, wij hebben ook de indruk dat het ontwikkelen van het pand in z'n huidige vorm, dat dat geen realistische optie is. Blijft over: het ontwikkelen van de appartementen. Komt bij, en dat is een wat persoonlijke insteek, dat de Rabobank nou zeker niet één van de mooiste gebouwen van Laren is. En als wij dan kijken naar de kant van het plan zoals dat voorligt, dan zien wij daar een zeer fraai plan, wat ook door de welstandscommissie hogelijk gewaardeerd is. En mijn idee is, als ik Laren inrij, dat het fraaiër wordt dan dat het op dit moment is. Wij zijn enthousiast over de circulaire manier van bouwen, het gasloos bouwen, het hergebruik van sloopmaterialen. En waar wij ook gelukkig mee zijn, is de wateropvang die gerealiseerd kan worden in geval van nieuwbouw. Een wateropvang die groter is dan noodzakelijk is voor de appartementen, zodat ook de rest, de omwonenden, daar hun voordeel bij hebben. Dat zijn zo'n beetje de

voordelen die wij zien van de ontwikkeling van appartementen. Er is ook een nadeel. Wat wij ook mager vinden en zelfs misschien té mager, is het feit dat er slechts vier sociale huurwoningen gerealiseerd worden. Nu is wel, via de tamtam, ons duidelijk geworden dat daar misschien nog wel wat lucht zit, dat daar misschien nog wel wat mogelijkheden zijn. En nou kom ik tot mijn vragen aan de wethouder. Vier sociale woningen vinden wij te weinig. Dat moeten er op korte termijn, of op wat langere termijn, minimaal zes zijn. Ik zou graag van hem willen weten wat op dat punt de mogelijkheden zijn, de concessies, en wat dies meer zij. Punt twee, tweede vraag die ik heb, is: het plan voorziet in een waterberging groter dan voor het project noodzakelijk is. En ik zou willen weten of daar consequenties, en dan bedoel ik financiële consequenties, aan vastzitten voor de gemeente. Die overcapaciteit, die daar gerealiseerd wordt, moet de gemeente daarvoor betalen? Hoeveel groter is die capaciteit? En als we deze vraag beantwoord hebben gekregen, dan, in volgende instantie, zullen we graag daar verder op terugkomen.

De voorzitter: Wilt u graag meteen antwoord? Of ziet u... Ja '...'? Wethouder.

De heer Stam: Nou, ik heb inderdaad twee vragen gehoord. Sociale woningen. Vier, dat is in het oorspronkelijke plan afgesproken inderdaad met de heer Voerman. In... Naar aanleiding van opmerkingen die ik van verschillende fracties heb gekregen over dat aantal, hebben we nog eens met hem overlegd en er zijn mogelijkheden om dat te verruimen. En daar zullen we met elkaar over moeten praten, maar die mogelijkheden zijn er. Overigens, moet ik daar nog eens bij zeggen, heb ik in vorige commissies ook weleens gezegd... Het is natuurlijk wel zo dat wij nog steeds plannen hebben, zullen we in de komende collegeperiode ook uitrollen, dat er op twee grote plekken sociale woningbouw gebouwd zal kunnen worden. Denk ik aan Harmen Vosweg en de '...'-park. Ja, daar kunnen we voldoende... voldoen, denk ik, ook aan die éénderde wat wij ons hebben opgelegd, wat de raad het college heeft opgelegd in de lokale woonvisie. Maar nogmaals: die vier daar val natuurlijk over te praten. En ik neem aan dat mijnheer Voerman daar ook toe bereid is. Althans dat heeft-ie mij gezegd. En wat de waterberging betreft: dat heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is Larens Behoud, de heer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Een aantal dingen sluit ik graag aan op de spreker links van mij. Maar er zijn nog een paar dingen die volgens mij ook van belang zijn om even te benoemen. We kunnen natuurlijk nu al gaan praten over het aantal sociale woningen wat er gerealiseerd moet gaan worden, maar volgens mij zijn we nog lang niet zover. Dat is nog lang geen sprake van. Want er is natuurlijk wel een totaal gewijzigde situatie en een aantal insprekers refereren aan het verhaal wat er in januari plaatsgevonden heeft. Er is toen behoorlijk intensieve avond geweest, behoorlijk veel gediscussieerd. De heer Voerman was bij die gelegenheid ook aanwezig. Ik heb heel veel herhalingen van argumenten gehoord, maar sindsdien is de situatie natuurlijk wel behoorlijk gewijzigd. En in het coalitieakkoord is gesproken over een keuzenota. En dat is voor ons, als Larens Behoud, een hele belangrijk item geworden. Want een keuzenota houdt voor ons in dat er een keuze gemaakt kan worden. En die herkennen wij eigenlijk niet zozeer in het stuk wat nu voorligt. Als ik dan even naar een paar vragen... Of nee, laat ik het eerst samenvatten en zal ik daarna komen tot mijn vragen. Een keuze veronderstelt dat er aantal alternatieven liggen waar je op basis van argumenten, op basis van voors en tegens... Ik heb er hier vanavond een heleboel gehoord, waarvan ik er een aantal volstrekt kan invoelen, een aantal kan rubriceren onder de categorie: voor een omelet zijn gebroken eieren nodig. Dus er zijn een hele hoop argumenten die van belang zijn. Maar een keuzenota veronderstelt dat je een afweging maakt tussen voors en tegens, pro's en contra's, het algemeen belang afweegt tegen particulier belang van de heer Voerman, bijvoorbeeld, of de Rabobank of een andere instantie. En dat zien wij eigenlijk helemaal niet. Wij

vinden eigenlijk, om het even cru te zeggen... gezondheid... dat wij niet zo goed in staat zijn om verder te gaan met dit verhaal. Want er zijn een paar vragen die van cruciaal belang zijn, bijvoorbeeld: het aantal... de rapporten. Wie heeft die rapporten laten schrijven? En wie was de opdrachtgever daarvan? Ik hoorde dus zojuist al zeggen: het rapport van Horwath. In wiens belang is dat rapport geschreven? En door wie is dat geschreven? Als dat geschreven is in opdracht van, ik noem maar een willekeurig iemand, de gemeente, dan heb ik toch waarschijnlijk een andere pet op als dat het geschreven is in opdracht van de gemeente. Hetzelfde geldt voor het DSB-rapport. Wij zouden heel graag willen weten, en dat willen we graag weten van de wethouder: wie heeft opdracht gegeven tot welk rapport? En dan zien we nog eventjes af van de kosten, wie er betaald heeft, maar het vertelt wel iets over de objectiviteit, want volgens mij luidt de uitdrukking: wie betaalt, die bepaalt. Maar dit terzijde. Er zitten meer vragen. Wat voor een soort hotel? Als ik kijk naar dat rapport-Horwath, daar wordt gesproken over 'een hotel'; een groot hotel, klein hotel? Ja, ik ken nog wel acht soorten hotels. En er wordt daar één zin, volgens mij als laatste zin, die had ook als eerste zin kunnen staan: er moet geen hotel komen. Samengevat hebben wij eigenlijk nog een tweede belangrijke vraag aan de wethouder. Misschien hebben wij het verkeerd begrepen, maar wij hebben de indruk dat er eigenlijk geen sprake is van een keuze, tenzij er de keuze is: 'ja' of 'nee', we kunnen instemmen en dan een verklaring van geen bezwaar afgeven, dat is een duidelijke keuze. Daar hoeven we niet over te discussiëren, dat is een feit. Maar zou er ook nog een andere keuze mogelijk zijn? En welke keuzes zouden dat dan zijn? En ik begrijp dat dat een lastige vraag is om zo snel te beantwoorden, maar die is voor ons, als Larens Behoud, van essentieel belang. Daar wou ik het graag bij laten, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Wethouder.

De heer Stam: De vraag over wie de rapporten schreef, dat is al beantwoord. Ik heb zelf grote moeite met het feit dat u op deze manier dat zo wegzet als: wie betaalt, bepaalt. Er zijn in dit land gelukkig nog een heleboel onafhankelijke instellingen die een eigen reputatie hebben op te houden. En waar het de reputatie van BDP, die we hebben ingeschakeld als stedenbouwkundig bureau, die hebben ze hoog te houden. En het is niet omdat wij een opdracht geven, dat ze dan gaan schrijven wat wij graag willen. Het is altijd nog zo dat als we voor de Raad van State staan ook de Raad van State mee beoordeelt of dat onafhankelijke bureaus zijn. En op het moment als wij bureaus inschakelen en de Raad van State tegen ons zou zeggen: ja, wie bepaalt... wie het betaalt, bepaalt, dan zijn er weinig procedures nog die we zullen winnen. Hetzelfde geldt in zekere mate ook voor Horwath, waar weliswaar de... maar dat heeft ook te maken met; zijn wij bereid om al die kosten te dragen? We hebben overlegd met de opdracht... met mijnheer Voerman en die zegt: nou ik ben bereid die kosten te betalen, maar de vraagstelling wordt in overleg vastgesteld, zoals hij ook net heeft uitgelegd. En vervolgens komt er... wordt er door een bureau wat gerenommeerd is in deze sector, die niet gelieerd is aan de gemeente, ook niet aan mijnheer Voerman, wordt er een rapport geschreven wat volgens mij klip en klaar is. En u kunt zeggen: ja, wat voor soort hotel? Kijk, hij... dat rapport gaat vrij duidelijk in op een aantal drie-, viersterrenrestaurants... hotels en komt tot de overtuigende conclusie, althans dat vonden wij, tot de overtuigende conclusie dat een hotel, alleen al om de bedrijfseconomische reden die in dat rapport genoemd worden, niet haalbaar is, want ik geloof dat je anderhalf keer zoveel omzetten moet maken om de... om in de buurt maar te komen van de kosten. Met andere woorden: u moet zelf beoordelen of het rapport een rapport is waar u mee kan leven, qua inhoud. Ik zeg er alleen van: het is wel degelijk een onafhankelijk rapport, zij het dat het in dit geval door mijnheer Voerman betaald is. De vraag die u stelt over de keuzenota is natuurlijk een elementaire vraag. Daar heeft u natuurlijk gelijk in. Wij hadden natuurlijk te maken, tot nog toe, met een bestuursopdracht die in feite zei: wilt u voor de bouw van appartementen... we willen... voor... de bestuursopdracht geeft aan dat u... dat wij appartementen willen vaststellen, zegt de raad tegen ons. Kijkt u nog eens even na of het wel geschikt is voor de bouw van appartementen in het licht van nieuwe

ontwikkelingen. Mijnheer Le Coultre heeft op zichzelf een punt, als-ie daar... als-ie praat over ontwikkelingen Torenlaan of aan de Golden River. Maar de Golden River, ja dat is nog helemaal niet in de fase dat we... er wordt natuurlijk wel gepraat, maar ik heb nog geen plan gezien. We zijn nog helemaal niet in staat om daarvan te zeggen of dat überhaupt wel doorgaat. Dus het is altijd lastig om in die afweging te komen. Tegelijkertijd: wat we hebben geprobeerd te doen, is te zeggen: we komen tot een... u kunt nog altijd zeggen: een hotel of geen hotel. Wij komen tot de conclusie: een hotel is bedrijfseconomisch niet haalbaar. Vervolgens komen we tot de vraag: sloop, niet sloop. De hele overweging aan de kant van sloop vinden wij dat dat de kosten, die blijkbaar gemaakt moeten worden om het pand zodanig in orde te maken als je er appartementen in wil maken, dat wordt weer een ingewikkelde zaak. Daar kan mijnheer Voerman misschien het een en ander over zeggen. En vervolgens komen wij... Als je moet herbestemmen zeggen we: kantoren... Er wordt wel gezegd vandaag hier: daar kun je wel degelijk kantoren vestigen. Wij achten die kans buitengewoon gering. Als Talpa... Talpa heeft al een kantoor hier, zoals bekend. Google Internationaal vinden we ook wel interessant. Winkels, hebben we in het centrumplan gezet, die willen we daar helemaal niet meer. Net zo goed als we eigenlijk het ook niet erg zouden vinden, mocht de Golden River verdwijnen, dat er geen horeca zou komen. En op zichzelf vinden we de appartementen, in relatie met de sociale woningen die willen hebben, een goeie oplossing. Dat leidt uiteindelijk tot de keuze waarvan u zegt: ja, dat is een keuze tussen 'ja' of 'nee'. Ik vind wel degelijk dat we geprobeerd hebben de keuze af te pellen. En dan geven we het voor... de voorkeur van het college aan, dat geef ik toe. Maar het is wel degelijk mogelijk om natuurlijk, als raad, te zeggen, als u dadelijk aan de politieke afweging komt, te zeggen: ja maar ik vind dat er een andere afweging moet worden gemaakt. Daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan D66, mevrouw Brakel.

Mevrouw Brakel: Ja, goeiedag. Wethouder, wij hebben ook inderdaad een aantal vragen. Ik zal ze kort opnoemen en hopelijk kunt u er een breder antwoord op geven. Bestuursopdracht, ja die is gegeven. Maar er was ook een amendement. En het amendement was mijns inziens heel duidelijk veel breder: een algeheel onderzoek, de drie projecten bij elkaar nemend, en kijken wat daar het beste opdracht... wat daar de beste invulling zou zijn. Dat heeft u wél gedaan. Dat is voor de Rabobank gekeken naar een hotel. Maar de andere projecten zijn daar niet in meegenomen. Hè? Er wordt gezegd bij de Rabobank: zevenenzeventig kamers. Dat is uit de lucht gegrepen, het kunnen er ook de vijfenvijftig kamers zijn van het andere project. De opdracht was duidelijk: zet ze naast elkaar. Ga dát onderzoeken. Wij hadden eigenlijk een gedegen onderzoek verwacht. Dat vinden we echt een omissie. Dat is dus inderdaad een vraag: waarom is hiervoor gekozen? Tweede vraag is: er zijn bepaalde rapporten meegenomen. Maar wat wij een heel belangrijk rapport vonden, en nog steeds vinden, dat is: beschermd dorpsgezicht. Dan hebben we het niet over het gebouw an sich, want daar kun je over redetwisten. Maar het is een onderdeel van de dorpskern. Dus dat had mee moeten worden genomen. Ja ik zei al: de Rabobankhotel is wél onderzocht op zijn economische haalbaarheid, maar die is natuurlijk breed. Je kunt ook zeggen: waarom geen veertig kamers en zes appartementen? Je had kunnen invullen wat je wilde en je had een heel economisch verhaal erom kunnen bouwen. Waarom is hiervoor gekozen? Ja, en dan vinden we inderdaad dat de sociale woningbouw een onduidelijk verhaal. Waar? Wanneer? Hoe? Wat? U geeft daar wel wat, hoe heet het, grenzen aan. Maar wij vinden ze wat vraag... vaag, sorry. Dit was voor het... voor dit moment onze vragen.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Ja, om met het laatste te beginnen: kijk, we hebben van het begin af aan in de gesprekken met Voerman gevraagd om een invulling van sociale bouw. Dat is volgens mij in het geheel niet vaag. We hebben

een afspraak gemaakt dat er vier sociale appartementen zouden komen op een plek die duidelijk aangeduid is, waarbij we hebben aangegeven, ook in de gesprekken met Voerman zelf, dat we tenminste twintig jaar wensen dat die in het sociale bestand blijven zitten. Dus ik weet niet goed wat u bedoelt met: dat vind ik een onduidelijk verhaal. Ik geloof dat het vrij duidelijk begrensd is en ook duidelijk aangeeft waar... wat wij hebben willen bereiken. Het punt van dat beschermd dorpsgezicht dat is natuurlijk een punt waar we serieus naar moeten kijken. Het gaat over beeldkwaliteit. Beeldkwaliteit ook van het centrum. Ja, dat is een ingewikkeld verhaal. Kijk, het is hetzelfde als het praten over monumenten: monumenten die hebben... die zijn ooit eens begonnen natuurlijk als een... als nieuwbouw. En na vijftig jaar hebben we vastgesteld dat het een monument is geworden. Als we gaan kijken naar de adviezen van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de stedenbouwkundige... het stedenbouwkundig bureau wat we hebben ingeschakeld, dan zijn beide buitengewoon enthousiast over... en positief over de ontwikkeling van appartementen daar. En ik heb ze beide niet horen zeggen dat het... dat het behoud van dit... van dat Rabobankkantoor nou een geweldige bijdrage levert aan het bescherm dorpsgezicht. Daar kun je dus verschillend over oordelen. Ons oordeel was dat op het moment... En we hebben hier Beate Begon, zit hier in de zaal, als die... als daar behoefte aan is zou u die nog eens kunnen vragen, al was het in de pauze, maar die zegt: zowel landschappelijk als stedenbouwkundig is dit een enorme verbetering van het dorp. Dus we bouwen dan iets waarvan we met z'n allen vinden: dat is een stedenbouwkundig en landbouw... en landschappelijk een enorme verbetering. Ja, daar kun je van vinden wat je ervan vinden wilt. Ik vind het een verbetering van wat... van het dorpsgezicht. En datgene wat je dan nieuw bouwt zo dadelijk is beschermens... is ook weer beschermenswaard. Dus... Ik noem altijd... Ik noem weleens het voorbeeld van de Golden River: ja, dat is ook bescherm dorpsgezicht. Maar om nou te zeggen dat het een heel mooi bescherm do... te beschermen dorpsgezicht is, ja daar wordt ook heel verschillend over gedacht. Dus het is maar net langs welke kant je het aanvielt. Dan zegt u, en op zichzelf heeft u daar een punt: is er ook in de samenhang gekeken, mijnheer Le Coultre wijst daar ook op, in die bestuursopdracht, zit daar ook iets over in, maar ik zeg daar tegelijkertijd bij: er wordt in... Die bestuursopdracht die zegt: wilt u onderzoeken of welke locaties het meest geschikte... of deze locatie het meest geschikt is voor appartementen en het licht van eventuele mogelijkheden die zich thans voordoen bij de percelen Torenlaan 1 en Stationsweg? Eén ding is zeker, en daar zullen we binnenkort nog wel nader op terugkomen natuurlijk: de Torenlaan 1, in het licht van het amendement wat is aangenomen, leidt niet tot de bouw van appartementen en leidt niet tot de mogelijkheden om daar een hotel te bouwen, zeker niet in het licht van het feit dat ook Larens Behoud zich zo uitdrukkelijk heeft uitgesproken tegen de sloop van de panden daar. Dus we zitten daar in een positie waarin de ontwikkelaar zal moeten zeggen, die daar gekocht heeft: wat ga ik daarmee doen, in het licht van het feit dat je het niet hoog mag bouwen, dus geen appartementen mag bouwen, door de raad ook afgewezen en wij tegen de ontwikkelaar hebben gezegd: ja, denkt u dat daar nog een hotel mag komen? Er zijn partijen hier aan tafel die alsmaar vinden dat wij een verborgen agenda hebben. Die heb ik niet. We hebben gezegd: als de raad vindt dat er geen appartementen mogen komen, als de grote... als grote partijen in deze raad zeggen: er kan daar niet gesloopt worden, dan komt daar geen hotel, punt uit. Dat is één. Ik heb net al gezegd in antwoord op vragen van mijnheer Vos: ik weet ook niet precies... Of van mijnheer Faas, dat weet ik niet meer. Er komt... Er is nog maar helemaal de vraag wat er met die Golden River gaat gebeuren. Want ik weet niet... Het is nog niet verkocht, bij mijn weten. Dus ik weet ook helemaal niet in welk tempo daar ontwikkelingen komen. En op zichzelf is het... is de opmerking van mijnheer Coultre theoretisch heel interessant: je moet een bestemmingsplan in z'n totaliteit bekijken en je moet het... hij noemt het nou postzegelplan. Dat is een beetje flauw, want je kunt natuurlijk ook een verklaring van geen bedenkingen... het is ook een heel postzegelboek op die manier. Je kunt daar natuurlijk wel degelijk op die manier over nadenken. En ik geloof ook niet dat de Raad van State ons zal... euvel duiden dat... omdat we nog steeds niet weten wat er met de Golden River gaat gebeuren. Maar bijvoorbeeld de Torenlaan, dat we natuurlijk wel... iemand die een serieuze poging doet om daar appartementen te bouwen, om die tegemoet te komen. Dus ik zie dat wel, die samenhang waar u naar

vraagt: kunt u dat eens breed behandelen? Nou, dat zeg ik: op de Torenlaan zie ik voor me wat er gaat gebeuren. Niet, of... Ik zie voor me wat er níet gaat gebeuren. En we zullen met degene die daar het eigendom heeft, of dreigt te gaan krijgen, zullen we gaan kijken wat-ie daar wil. Maar daar zijn op dit moment nog helemaal geen nadere plannen voor ingevuld. En de Golden River kan ik op dit moment niks anders van zeggen dan dat ik op dit moment niet weet wat er gaat gebeuren. Dus het is ook lastig om daar invulling aan te geven en tegen iemand die zegt... die we vanaf vorig jaar al... waar we in gesprek mee zijn, over plannen die alleszins serieus zijn... alleszins seri... je kunt er verschillend over denken hoe je het invult, maar er zijn wel serieuze plannen. Commissie... Nogmaals: commissie Ruimtelijke Kwaliteit kijkt er met veel positiviteit naar. Stedenbouwkundig bureau wat we hebben ingeschakeld ziet het als zeer indrukwekkende ontwikkeling. Dat is al eens een keer ook in de raad toegelicht. Dan zeg ik: nou ja, dan is er reden om dat op zichzelf te beschouwen en u de keus voor te leggen om daarin mee te gaan.

De voorzitter: Dank u zeer. Nee '...' tweede ronde. Dank u zeer. Dank u zeer. Het woord is aan de heer Van den Berg. Of althans: het CDA. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou voorzitter, dank u wel. Waar zullen we beginnen? We beginnen bij de vier mensen die hebben ingesproken. Vier stevige verhalen. Twee enigszins emotioneel en twee zakelijk. Maar allemaal lieten ze wel doorschemeren dat ze ook een bepaalde realiteit erkennen. En dat maakt het voor mij wat gemakkelijker om deze input vanuit het CDA te geven. En waar doel ik op? Het zijn ondernemers. Er zit één meneer zelfs tussen, geloof ik, die heeft... heb ik begrepen dat-ie projectontwikkelaar is. Er zit een notaris tussen. En er zit een makelaar-taxateur tussen. We zitten hier als raad en als raadscommissielid, zonder last en ruggespraak, maar ondergetekende is de beëdigde en meester NVR en was tot voor kort ook gecertificeerd taxateur. En ik ga dat nu wel zeggen, omdat alles wat ik nu zeg niet alleen maar is... een politieke opmerking is, maar ook mijn eigen deskundigheid. En ik zou het niet kunnen verantwoorden om morgen dat niet gezegd te hebben wat ik nu, zo meteen, nog ga inbrengen en vervolgens nog twee vragen aan de wethouder te stellen. Ergens in een van de inbrengers heeft u het erover dat, althans van de inbrengers, van de collega's die ingesproken hebben, begint u over dat er misschien nog wel mogelijk is om van vier naar zes sociale appartementen te gaan en dat dat wel wat verruimd kan worden. Letterlijk wordt door u gezegd: handjeklap. Nou ben ik rentmeester, dus ik associeer dat met veehandel en koehandel. En dan gaan we van vier naar zes appartementen. Daar laat ik mij vanavond hier niet mee verleiden. Als ik de stukken goed heb gelezen, staat daarin dat dat gelimiteerd is tot twintig jaar na bouw. En wat mij betreft kan het daarna volgens mij gewoon alsnog duur verkocht worden. Maar dat is maar zo een detail eruit wat echt een zwakbed is om hier nu net te gaan doen dat we sociale woningen gaan bouwen om het een beetje salonfähig te maken. Maar wat er ook gebeurt, is dat er gezegd wordt: de Rabobank heeft gekozen voor de hoogste opbrengst. Nee, de Rabobank heeft gekozen voor risico. Want het spulletje is te taxeren en dan kijk je naar de bestemming. En die bestemming is volgens mij gewoon 'kantoren', met parkeren en misschien nog een beetje meer kantoren. Geen enkele taxateur kan dan zeggen dat het veel meer waard is. En ik zal het u voorbeeld geven. In mijn werkzame leven, als rentmeester, was ik verantwoordelijk voor het beheer van gronden en die waren zes euro waard voor een boer. Maar er waren mensen die hadden daar wel zestig euro voor over. Maar de bestemming was 'agrarisch' en daar mocht geen woning gebouwd worden. En dan kon ik namens de kerk dertig euro ontvangen. Maar als ik dan een jaar zou wachten en de bestemming was gewijzigd, kon ik zestig krijgen voor de kerk. Dan koos je wel eens voor dertig, want dan was het zakendoen. Dan wist diegene die dat kocht dat-ie gewoon agrarische grond kocht waar geen woning gebouwd kon worden. Dat was een risico. Dat... Waarom ik dit vertel: dat is wat hier nu ook gebeurt. En dat is dat, er kan wel 14,6 miljoen geboden worden, maar mijnheer Voerman, of zijn bedrijf, loopt geen enkel risico. Want ik geloof niet dat er handtekening is gezet dat er afgenomen wordt zonder dat hier sprake is van een goedkeuring van een gemeenteraad dan wel enigszins

zicht is op die toestemming. Dit is ook wel, weer terugkomend op dat handjeklap... U zegt, mijnheer de wethouder: ik heb geen verborgen agenda. Nou, daar ken ik u goed genoeg voor: die heeft u niet. Maar een rammelende agenda is het wel, want hij rammelt omdat het gewoon de indruk wekt, en ik zeg niet dat het zo is, dat wat er gebeurd is in de aanbestedingsprocedure wel degelijk gewoon van invloed is geweest in de biedingen. En dan is het voor een ontwikkelaar niet moeilijk om veel hoger te bieden als voor partijen die in het bedrijfsleven of een bedrijfspand. Ik ga tot afronding komen in deze eerste ronde, mijnheer de voorzitter. Ik heb eigenlijk twee vragen, concreet. Zowel vanuit uw eigen fractie, de VVD, als Larens Behoud wordt het stuk gekwalificeerd als 'mager' en zelfs 'te mager'. En Larens Behoud kwalificeert zelfs de keuzenota als 'ruim onvoldoende', zijn mijn woorden. En daar heb ik eigenlijk weinig aan toe te voegen anders dan dat ik zeg van: u eindigt dan nog met ergens van: ik weet het niet heel precies. Maar juist in dit dossier zou u het wél heel precies moeten weten. En waar ik dan bezwaar tegen maak, is dat wij hier als gemeenteraad, en ik ben niet vóór of tegen een appartement of een hotel, ik bekijk het hier nu maar eens puur gewoon zakelijk, zonder de '...' ruggespraak, maar gewoon met een eigen deskundige bril, en dan denk ik gewoon van: dit verhaal, nu, moet gewoon niet doorgaan. Dank u wel. Vragen? De vraag was: wat vindt u van die magere, te magere, kwalificatie- en keuzenota? Waarom u dat dan toch door wil zetten?

De voorzitter: Het antwoord is aan de wethouder, die overigens dit al eerder beantwoord had, dacht ik. Maar gaat uw gang, wethouder.

De heer Stam: Ja, ik begrijp dat mijnheer Van den Berg vooral taxateur van koeien is geweest, want ik... en van landbouwgrond. U beschuldigt mij nu eigenlijk van koehandel. Het enige wat ik heb gezegd, op een vraag die mij is gesteld: als er vier sociale woningen komen, is er een mogelijkheid om, heb ik uit verschillende hoeken van fracties ook gehoord, kunt u dan kijken, met de ontwikkelaar, of dat uit te breiden valt? Want, dit is een vraag die in een vorige commissie ook weleens aan de orde is geweest, daarvan heb ik, in contact met de ontwikkelaar, vastgesteld dat-ie bereid is om op de een of andere manier daarin tegemoet te komen. Dat is wat ik heb gezegd. Dat is helemaal geen koehandel, dat is een poging om tegemoet te komen aan mogelijke bezwaren die in de commissie zouden kunnen leven. Nou, dat is... Als de commissie tegen mij zou zeggen: joh, ben je nou gek geworden, hou het op vier. Vind ik ook prima. Als u zegt: het zouden er wat meer kunnen zijn, heb ik in ieder geval een zekere bereidheid aangetroffen bij de ontwikkelaar om dat mogelijk te kunnen maken. Dit is geen kwestie dus van handjeklap, het is gewoon een onderzoek van mogelijkheden die ik heb om... en dat heb ik besproken. Dan zegt u vervolgens, en dat vind... dat valt me ook op bij de insprekers: die weten allemaal precies wat de Rabobank heeft gedaan met mijnheer Voermans. Ik weet het niet. U blijktbaar wél. U zegt: de Rabobank is voor de hoogste opbrengst gegaan. Ik weet niet hoe u het weet. Ik weet het niet. Ik weet ook niet waar u de informatie vandaan haalt. Er is ook helemaal geen openbare informatie over. Misschien is mijnheer Voermans wel nummer vijf geweest en vonden ze het een aardige man. Ik heb geen idee. Ik weet wel dat er op verschillende manieren geboden is. Er zijn mensen die hebben gezegd: ik wil wel een hotel. Ik wil... Mensen die hebben gezegd: ik wil een combinatie van een hotel. Ik ken mensen die hebben gezegd: ik wil kantoren. En op de een of andere manier heeft de Rabobank gevonden, en mijnheer Voerman heeft de Rabobank gevonden blijktbaar, om op een bepaald hoogte van een bieding tot zaken te komen. Dat... Mijnheer Voerman realiseert zich heel goed dat dat een risico is, veronderstel ik. Wij hebben van het begin af aan, in overleg met... niet alleen met hem, maar ook anderen die mij weleens benaderd hebben: hoe zit dat precies, gezegd: u moet zich goed realiseren dat de gemeenteraad uiteindelijk het laatste oordeel heeft. Je kan wel... Ik kan wel meedenken en ik kan meepraten, maar ik heb uiteindelijk hoogstens voorstellen te doen. We hebben dus sinds de coalitie: dat doen we in de vorm van keuzenota's. Prima. Maar tegelijkertijd realiseer ik me maar al te goed dat de gemeenteraad uiteindelijk degene is die daar een besluit over neemt. Dat... En ik realiseer me ook dat mijnheer Voerman dat weet. Dan vraagt u vervolgens wat een... wat vindt u van de

keuzenota? Ik hoor de VVD zeggen: ik vind het aan de magere kant. Nou is dat in het algemeen, zoals u en ik weten, gelet op onze huidige gewichten, een buitengewoon groot voordeel. Want vroeger hadden we meer gewicht, toen vonden we het ook al niet goed. En nou hebben we wat minder gewicht, is het toch beter hè, mijnheer Van den Berg? Dan zegt u vervolgens...

De heer Van den Berg: Ja, ik wil één opmerking maken...

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, nee, nee, nee...

De heer Van den Berg: Dit kan niet.

De voorzitter: Nee, nee, de wethouder is aan het woord en ieder kan zijn eigen conclusies trekken.

De heer Van den Berg: Nee, maar u vindt het... Het moet wel op de orde van de vergadering...

De voorzitter: Nee, nee, het spijt me zeer: het woord is aan de wethouder. Punt. De wethouder gaat door.

De heer Stam: Neem me niet kwalijk, mijnheer Van den Berg, als ik daar een grapje over maakte. U noemt het mager. Ik beschouw... Ik ga dat niet in rapportcijfers uitdrukken. U drukt de bijdrage van mijnheer Vos uit in een rapportcijfer. Dat heb ik hem niet horen noemen. Ik heb hem een aantal kritische opmerkingen horen maken. Nou, dan zullen we het met elkaar, denk ik, in de tweede ronde over moeten hebben.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan Liberaal Laren, mevrouw Klingenberg. Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dank u wel, voorzitter. Vanavond vraagt u ons, in het raadsvoorstel, of dat we een verklaring van geen bezwaar af kunnen geven. Zouden we dat doen, dan is daarmee de vergunning gegeven. Dan is het bouwplan definitief. Dus wat dat betreft is het een belangrijke avond vanavond, de raadsvergadering van volgende week en daarna kan de overdracht plaatsvinden. We hebben u gevraagd, indertijd... In november vernamen wij, via de krant, dat er achttien appartementen zouden komen. Dat is heel vreemd als de raad zaken in de krant leest. En wat bleek, dat hebben we de vorige keer ook al gezegd: dat in juli 2017, dus een halfjaar daarvoor, toen was er al een beeldkwaliteitsplan en alles was al in kannen en kruiken en er was gekozen voor een appartementencomplex. In december is er een... Of in januari is er een amendement geweest van de raad. Toen is er gevraagd: kunt u kijken naar de locatie van de... een integrale visie willen we graag, geen ad hoc-besluit, een integrale visie: wat wilt u met Laren? Wat gaat er op de plek van de chinees restaurant komen? Wat komt er bij de Rabobank? En wat komt er op de Torenlaan? Er zijn veel grote vrijkomende gebouwen. Er is een behoefteonderzoek nodig. Een behoefteonderzoek naar een hotel en een behoefteonderzoek naar een kantorencomplex. Als je al een hotel wilt in Laren, wat voor een hotel wil je dan? Wat moet het aantal kamers zijn? Wil je een boetiekhotel? Wat is de beste plek? Is er überhaupt behoefte aan een hotel? Eigenlijk hebben we... In dat onderzoek hebben we niet kunnen lezen, we missen de samenhang. Wat voorligt is weer een ad hoc-besluit: appartementen. En dat had u eigenlijk in de eerste instantie al besloten. Je zou ook kunnen kijken naar een hotel of kleine bedrijfjes. U zegt: de raad gaat over de bestemming. Dat klopt. Het was ook onderdeel van de inschrijving van de koop. U heeft daarnet al aangegeven aan de heer Van den Berg dat het... dat de projectontwikkelaar die is nog niet overgegaan tot koop. Die gaat over tot koop als wij volgende week raadsvergadering hebben en wij beslissen dat de bestemmingsplan gewijzigd wordt. Want dan weet-ie precies waar-ie aan toe is. En dat weet-ie nu eigenlijk niet. Een bouwplan maakt onderdeel uit van de koopakte. En dat bepaalt ook de prijs en daar zijn anderen al uitvoerig op ingegaan. En als u zegt dat u dat niet weet dan verbaast me dat, want ik denk dat iedereen toch

wel kijkt van: wat is de bestemming en wat heb ik er dan voor over? Het is nog steeds zo dat het onderdeel van de koopakte is. Indien er geen verklaring komt, dan gaat de koop niet door. Waarom heeft het college niet een integrale visie gemaakt en een... terwijl de gemeenteraad wel gevraagd heeft naar een on... groot onderzoek. Als je nu kijkt naar dat onderzoek van Horwarth, dat gaat over de hotels, daar staat boven, bij de presentatie: 'geachte heren De Bree en Voerman.' U zegt net: het was ook opdrachtgever van de gemeente. Nou, het is alleen geretourneerd aan de heren... van de projectontwikkelaar. Wij denken dat het inderdaad niet onafhankelijk is en u heeft het overgenomen, zomaar, van de projectontwikkelaar en, ja, daarmee geeft u de gelegenheid aan projectontwikkelaars om neer te zetten wat zij willen. Even kijken. Dan is er al eerder gesproken ook door andere collega's in de raad, over het beschermd dorpsgezicht. U zegt: ja, ik vind het niet zo'n beschermd dorpsgezicht, die Rabobank. Ik denk dat dat helemaal niet uitmaakt, daar kom ik straks nog op terug. Beschermd dorpsgezicht, dat gaat over een gebied en daar valt de Rabobank ook onder. Dus het is eigenlijk heel vreemd dat dat niet genoemd wordt. Dan heb ik een vraag: er staat een... er hangt een pamflet op het tijdelijk gebouw en daar staat op: hier komt de nieuwe Rabobank. Dat is niet op de plek waar de Rabobank nu staat, maar dat is aan de overkant. Misschien weet u daarvan? Misschien kunt u daarop ingaan? Het heeft ons bevreemd. Want wie heeft daar een vergunning voor gegeven? Dan de kantorenmarkt. U zegt: dat laat zich als volgt kenmerken; wél kleine kantoortjes, maar ja er is geen onderzoek. U geeft tien punten aan. Het is zeer de vraag of dit allemaal klopt, want het is helemaal niet onderbouwd. En, ja, er wordt gezegd: er kan wél een hotel komen in Laren, maar niet op deze plaats. Dat staat ook haaks op de opening die u nog heeft aan de Torenlaan. Dus dat verbaast ons ook behoorlijk. Nou ja, de duurzaamheid dat gaat niet verder dan dat de oude bouwmaterialen afgevoerd worden naar de oude bouwmaterialen. Ja. Want die worden niet hergebruikt, maar daar is ook al eerder over gesproken. Ja, de bak, dat heb ik gevraagd aan mijnheer Voerman, die kan ook op andere... die kan ook onder een hotel komen, die kan ook onder een kantoorgebouw komen, dat is maar net wat je allemaal... wat je allemaal wilt daar. Dan zegt u: de bouw van appartementen ligt beleidsmatig zeer voor de hand. Dan willen we graag weten waarom. Want dat ligt voor ons niet zo voor de hand. De sociale huur. Nou ja, die berekening daar is ook al wat over gezegd: vinden we ook een hele vreemde rekensom. Kinderen op de lagere school zouden zeggen: die som die klopt niet. De beeldkwaliteit. U zegt: het advies van de welstand was lovend. Dat hebben we nergens kunnen lezen. Daar zouden we graag wat meer over willen weten. Ja, even kijken. Nou ja, de conclusie van: geen hotel. Ja, dat is eigenlijk ook heel slecht onderbouwd. Want ja, dan wordt er gekeken naar een hotel met zeventig kamers. Ja, dat was helemaal de opdracht niet, mevrouw Brakel is daar al op ingegaan, wij hadden precies dezelfde vraag. Onder het kopje 'kantoren' daar staan... de kenmerken van de huidige markt worden opgesomd en dan: waar is de bronvermelding? Want anders is het wel erg tendentius. Daarnaast hebben we vanmorgen een brief ontvangen. De naam van de heer Schreve is vandaag ook al gevallen, vanavond. Ja, die geeft aan dat er... dat zij willen prima daar een kantoor hebben. Ze hebben bezwaar... De omwonenden hebben bezwaar tegen het hotel, maar geen bezwaar tegen kantoren. En de kantoren is eigenlijk niet onderzocht. Dus dat is heel jammer. Talpa heeft een bod gedaan. De heer Lagerweij heeft een bod gedaan. Maar ja, de gemeente zegt: kantoren zijn niet interessant. Maar het onderzoek is er niet. Dus we snappen er helemaal niets van. Even kijken. Dan heb ik nog een andere vraag. Als je nou kijkt naar het verleden... Wij hadden bijvoorbeeld op de Stationsweg daar was een hotel en dat is gerelateerd aan de stoomtram. De stoomtram die had een... heeft een markante rol gespeeld. Dus we zouden ons voor kunnen stellen, dat gaf de lijn naar buiten, van Laren naar buiten, we zouden ons voor kunnen stellen dat je daar dan een hotel doet. Maar ja, als daar geen hotel kan dan gaat het daar ook al over. Dan is er gekeken naar... In het verleden hadden we de ABN Amrobank. Daar zit nu Suits Supply. Stel je voor dat er toen een wethouder gezeten had die zei: nou, de ABN Amrobank die is weg, we hebben geen plek meer voor een groot gebouw dus de ABN Amrobank kan weg. Nu is het een winkel geworden en zit Suits Supply erin. In het beschermd dorpsgezicht is dat toch een stuk aangenamer dan dat daar appartementen zouden staan. De Smederij. In het verleden is De Smederij gebouwd als smederij. Niet

meer functioneel. Maar dan moet je nu eens denken in het dorpsbeeld dat De Smederij weg zou zijn. Dat zou toch wel erg jammer zijn. Heb ik nog een ander voorbeeld. De... Het postkantoor. Als u daar gezeten als wethouder, had u gezegd: nou het postkantoor is niet meer in functie dus: weg, appartementen daar. Het is nu op een andere manier in gebruik. Dat zijn al drie locaties in Laren waar gewoon ruimer gekeken is van: wat willen we met het dorp. En dan krijg je opeens een heel andere beslissing. Stel... Dat heb je ook aan de Torenlaan. U zegt nu: dat blijft staan. Nou ja, dat is nog niet het besluit wat door de gemeenteraad genomen is, want dat wilde u ook nog gaan bekijken. Maar stel je voor dat je alleen de monumenten laat staan in Laren en alles wat ertussen staat haal je weg. Dan krijg je wel een heel ander dorp. En dat zouden we erg vinden. Dus we willen de Rabobank ook graag laten staan en dat er op een andere manier naar gekeken wordt. Kortom, we vinden het ad hoc, geen beleid met visie op Laren in z'n totaliteit. En daarom zijn we niet... Wij zullen geen bezwaar afgeven van geen bezwaar vanuit Liberaal Laren. Wij hebben zeer grote bedenkingen.

De voorzitter: De wethouder heeft behoefte aan enige reactie.

De heer Stam: Ja. Ik heb niet echt de vragen ontdekt, maar... Ja, ook hier valt me op dat ook mevrouw Klingenberg precies weet hoe de Rabobank heeft onderhandeld met allerlei partijen. Ik ben daar niet bij geweest, daar heb ik geen inzicht in, ik heb het ook nooit gekregen. Dus wat dat betreft...

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Wethouder, dat is misschien een beetje naïef dan.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg, zou u nu het woord willen geven... Zou u het woord aan de wethouder willen laten? De wethouder is aan het woord.

De heer Stam: Mijnheer Van... Dan zou... Nou, ik ga daar... Naïef is een hele goeie eigenschap vind ik altijd. Als gij niet zijt als kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen niet binnengaan, zoals u weet. Wat het beschermd dorpsgezicht betreft, dat is natuurlijk een punt. Natuurlijk moet het dorpsgezicht beschermd worden, dat staat ook in allerlei visies die in het verleden ook zijn gemaakt. Daar heb ik me ook aan te houden. Tegelijkertijd is het zo dat er natuurlijk in het dorp ook wel dingen staan waarvan je zou kunnen zeggen, dat is in het verleden natuurlijk ook gebeurd, waarvan je zou kunnen zeggen: nou, daar... als daar iets anders komt zou ik het zo'n ramp niet vinden. Ik noem het voorbeeld van Golden River. Je kunt er fantastische pekingeend eten, maar om nou te zeggen dat het een geweldig mooi gebouw is die bijdraagt aan de beeldkwaliteit van het dorp, ja dat hou ik in ieder geval niet overend. Als u vindt dat dat wél zo is, dan betekent het dat alles wat er nou eenmaal staat behouden moet blijven. En ik probeer juist uit te leggen dat sommige dingen die monumentaal zijn, die zijn ontstaan omdat er ooit eens iemand, vijftienvintig jaar geleden, iets bouwde. Daar stond misschien iets anders en er is iets verdwenen en er is iets moois voor teruggekomen. Dus op zichzelf is... verklaart dat ook de gang naar 'monument' in het algemeen. Dus ik weet niet precies of dat nou het enige criterium is wat je kunt gebruiken. U had het over de Rabobank. En de Rabobank heeft het pand verlaten inderdaad en heeft aan de overkant een winkel gehuurd. Nou, dat is het goed recht van de Rabobank daar hoeven wij ook niet te vergunnen. Dat is een geldwinkel die daar ontstaat is en die tijdelijk een plek heeft gevonden. Of-ie daar blijft of niet, dat weet ik helemaal niet. Daar is ook... daar is met ons ook niet over overlegd. Wat betreft... Ja, dan maakt u een opmerking alsof ik in hindsight nog eens de ABN Amro zal afbreken, het postkantoor. Dat zou ik helemaal niet van plan zijn, want dat vind ik nou hele mooie, karakteristieke panden. Maar dat doet er ook helemaal niet toe. Maar het is natuurlijk niet zo dat alles maar bij het oude zal moeten blijven en dat je nooit eens wat mag veranderen. Dat lijkt me een stevig plan. Maar ik hoor verder uw opmerkingen over... uw opvatting over het plan. Dat neem ik waar.

De voorzitter. Dank u wel. Dames en heren, u kunt nu natuurlijk een tweede ronde vragen, als u dat wilt. Maar ik zou u toch willen wijzen dat we nog een tweede onderwerp hebben vanavond. En ik zou eigenlijk willen voorstellen als u... maar ik doe het in alle bescheidenheid, ben in uw handen, ook uit respect voor alle mensen die nog voor het tweede onderwerp komen en die anderwijs het risico lopen dat we om twaalf uur hier nog zitten, dat we misschien besluiten, maar het is een bescheiden voorstel van mijn kant. Mag ik even, mijnheer Vos. Mijn bescheiden voorstel om het bij deze eerste ronde te laten, wetende dat we volgende week een politieke discussie krijgen, over ditzelfde onderwerp, in de raad. Maar ik ben in uw handen en als u zegt: nee, ik wil toch een tweede ronde, dan hebben we ook de getuige van al het publiek dat we wat dat betreft dus de zaak nog waarschijnlijk een half uur gaan voortzetten. En ik zou daar niet voor pleiten, maar als u dat wilt dan gaan we dat doen. Wie is voor een tweede ronde? Er zijn drie van de vijf fracties vóór. Dan gaan we dus de tweede ronde in. Maar mag ik u dan vragen om bij uw tweede interventie u te beperken tot één minuut, als commissielid? Dank u wel. En de sprekers krijgen uiteraard ter zake ook nog het woord. Ik heb het nu over de commissie. En mijn verzoek aan de commissie is nu, nadat u heeft vastgesteld dat u een tweede ronde wil, dat de commissie zich beperkt, per spreker, tot één minuut. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ik vind dat u vanavond wel erg stuurt, voorzitter. Mijnheer... Mijnheer... Ik zit naar mijnheer Stam te kijken. Ik denk... De wethouder die is aan het schrijven. Nou, mijnheer de wethouder, mijn vorige CDA-collega die refereerde over de... over het gebouw naast het Bonte Paard en een vroegere voorganger van u, mevrouw Kennis, ooit VVD-wethouder, die stond voor de opgave om daar toen, toen de bank vertrok, een ontwikkeling toe te staan dan wel tegen te houden. Die heeft zij tegen gehouden door naar de raad te luisteren. En ik hoop dat u dat vanavond ook doet, althans volgende week gaat doen. Ik wil toch nog even in die technische zin terugkomen op... 'Rammelen' is een verregaand woord, maar in de technische kant van het hele verhaal, moet je gewoon toch constateren dat we hier niet in een achterstandsgebied leven. Het zijn geen leegstaande boerderijen. We leven niet in Heerlen, waar heel veel woonwijken stilstaan. Dit is gewoon een hele courante omgeving en je maakt mij niet wijs dat deze courante omgeving een kantoorpand, weliswaar van twintig jaar oud, toch prima moet te verhuuren zijn. En ik vind dat in de basis daar dit had moeten beginnen met onze visie op het centrum, met uw visie op ons centrum, door vanuit die kant te gaan praten over wat we nou met dit dorp willen. En verschillende sprekers hebben daar al aan gerefereerd, ik vraag u nogmaals dadelijk, in de technische vorm gesteld, want volgende week gaan we politiek bedrijven: waarom geeft u niet gewoon een fatsoenlijke keuzenota aan het begin van deze collegeperiode waarin we zo meteen over het dorp gaan praten en dat we op een volwaardige manier kunnen bepalen of we hier wél of geen ontwikkeling willen? En die vraag die ga ik u nog één keer stellen: waarom u dat niet zou doen?

De voorzitter: Liberaal Laren is aan het woord. En dan kan de wethouder daar, na de verschillende interventies, antwoorden. Liberaal Laren, mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, wij pleiten ook voor een echte keuzenota. En ik wilde nog even, in antwoord... antwoord op de wethouder... Ik heb hier de bestuursopdracht voor me liggen en daar staat: "De projectontwikkelaar heeft uitvoerig overleg gehad met de wethouder en de ambtenaren en er is een conceptbouwplan getekend. De uitgangspunten van dit plan zijn uitvoerig besproken en ten slotte is het laatste conceptplan bij ons ingediend. Dit conceptplan maakt overigens onderdeel uit van de inschrijving". Centen? "Inschrijving voor de koop van het kantoorpand." Dus als u zegt: daar heb ik geen idee van: het staat in uw eigen bestuursopdracht.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Brakel. Mevrouw Brakel.

Mevrouw Brakel: Ik had gevraagd naar een integraal verhaal en u zegt, en dat vond ik toch een beetje... niet bevredigend antwoord, u zegt: ja ik kan geen samenhang met de andere twee projecten maken, of onderzoeken, want Golden River is nog niet verkocht. Maar ik begrijp: dit is ook nog niet verkocht. Dus beide... De drie projecten hadden één onderzoek kunnen zijn, dacht ik.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos.

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Ja kijk, een monument, daar valt natuurlijk over te twisten. Ik heb in een eerdere gelegenheid het een megalomaan mausoleum genoemd en daar wou ik het graag bij houden. Maar ook megalomane mausolea hebben recht van bestaan. Er staat in Lunteren ook een historisch bouwwerk wat ze om die reden koesteren. En dat moeten wij ook doen. Wij moeten onze geschiedenis natuurlijk niet verloochenen. Ik wou alleen even terugkomen op een opmerking van de wethouder met betrekking tot het rapport-Horwath en dan ook een conclusie aan verbinden. Het is in overleg gedaan met de heer Voerman. Nou, dat begrijp ik. Maar was het niet logischer geweest als dat in overleg met de raad was gedaan? Als daar was opgesteld: welke vragen had u graag behandeld willen zien in die keuzenota? Welke onderdelen had u graag onderzocht willen zien? En dan gaat het helemaal niet over geld of over iets anders, maar dan hadden we deze rare discussie over de betrouwbaarheid van een onderzoek hadden we dan helemaal niet gehad. En hadden wij volgens mij heel fijn kaders mee kunnen geven. Ik heb een aantal mensen hier aan tafel horen zeggen dat we heel graag een echt keuzenota, met de nadruk op 'keuze', zouden willen zien. En, inderdaad, het is gememoreerd: de raad gaat beslissen. Tuurlijk. Maar op basis van een goed voorstel en dat willen wij heel graag doen. En nu gaan we op basis van een redelijk onderbouwd voorstel.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Ja, ik val voor een deel in herhalingen, vrees ik...

De voorzitter: Ja.

De heer Stam: Ik heb op het antwoord van mevrouw Klingenberg zegt: ja natuurlijk is er... Ik heb niet alleen met mijnheer Voerman, maar dus eigenlijk met anderen gepraat. Ik heb net aangegeven: mensen komen natuurlijk aan ons vragen, aan ambtenaren en aan wethouders: wat denkt u dat tot de mogelijkheden behoort? Daar heb ik... Daar geef ik dan een opvatting over. Maar ik zeg er tegelijkertijd bij: daar gaat de gemeenteraad over. Ik geef u het mee. U moet ermee doen wat u wil. En hoe u ermee om denkt te gaan in de bieding: ik weet helemaal... nogmaals, iedereen gaat er maar vanuit dat de zaak beklonken is, het is al gekocht. Ik weet dat helemaal niet. Ik heb er ook mijnheer Voerman nog niet echt uitgebreid over gesproken. Hetzelfde geldt... heb ik ook gezegd van de Golden River, dat... misschien duurt het nog een half jaar of twee jaar voordat het verkocht is. Tenslotte, ik heb deze plannen ergens in mijn la nog overgenomen van mijnheer De Jong die... misschien zelfs van daarvóór, van plannen die in de commissie van... in de welstand zijn geweest, over plannen van de Golden River om daar te gaan bouwen. En nooit wat van terecht gekomen. Dus ik bedoel maar: het kan altijd alle kanten op. En om dan te zeggen: ja, neemt u dat dan mee in de overweging. Ik kom er zeker op terug in de raad, maar ik vind het mooi... ik vind het moeilijk om daar visie op los te laten, als ik niet weet wie de eigenaar is, wat de bedoeling is, et cetera. Torenlaan heb ik al het een en ander van gezegd. Ja, de vraag, nogmaals, ja, van de integraliteit, die snap ik. Maar ik hoop op die manier toch een antwoord te hebben gegeven. 'Megalomaan mausoleum' is volgens mij een term van mijnheer Wortel als het ging om Singer, als... maar... Is dat niet zo? O. O alleen 'mausoleum'.

De voorzitter: Het woord is aan de heer... aan de wethouder.

De heer Stam: Oké, nou ja, dat is een Wortel plus dus. Ja, nogmaals, ik vind het, om het zo... een interessante suggestie. Hadden we misschien moeten doen. Had de raad nog even betrokken bij: wat gaan we aan de Horwarth vragen? Tegelijkertijd hebben we gemeend, want dat doen we natuurlijk vaker, om op een objectieve manier mee te geven vragen die wij beantwoord wensen te zien in de Horwath. En als u zegt, of iemand zei dat: ja, nou is dat rapport... staat daarboven 'gericht aan mijnheer Voerman', ja, dat lijkt me nou niet zo gek. En dat is onmiddellijk is dat naar ons doorgedaan. En, nogmaals, ik vind het een objectief rapport waar je goed mee kunt leven. Mijn advies zou zijn om het... om deze nota mee te nemen naar de raad. En dat geeft mij ook de gelegenheid om de evaluatie van deze commissievergadering ook met mijn collegeleden nog eens te kunnen bespreken.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is nu, opnieuw, aan het publiek. U hebt, voor zover u al eerder ingesproken hebt, de mogelijkheid om opnieuw hier aan te treden voor maximaal twee minuten. Maar u bent natuurlijk niet verplicht om dat te doen. Maar wie... De eerste die dan aan het woord zal zijn is de heer Voerman. Als u wil, heel graag. Mijnheer Voerman.

De heer Voerman: Mijnheer de voorzitter, dank u wel voor het woord. Ik was eigenlijk niet van plan om in tweede termijn wat te gaan zeggen, maar ik ben toch geprikkeld omdat er een heel aantal gestelde feiten, tussen haakjes, over mij en de Rabobank naar buiten zijn gebracht hier als zijnde waarheid. En dan heb ik het met name over de koop en de levering en de voorwaardelijkheid die daar zogenaamd bij zou horen. Ik kan u zeggen: de koop is onvoorwaardelijk. Dat betekent dat er geen enkele voorwaarde aan verbonden is, wat u ook beslist, of wij de levering over gaan nemen. Hij wordt gedaan op 5 juli aanstaande en dat heeft alleen maar te maken met het feit dat de Rabobank niet eerder in staat was om te verhuizen in verband met hun pinautomaat die thans ergens bij de Markt gebouwd wordt, heb ik begrepen. Dus de enige reden dat we nog geen eigenaar zijn, heeft te maken met de vorige eigenaar die nog niet klaar was met zijn nieuwe woonruimte, om het zo te zeggen. Ik weet ook eigenlijk niet zozeer wat dit uitmaakt om planologisch een beslissing te kunnen nemen. Maar goed, om nu voor eens die onduidelijkheid uit de wereld te helpen bij deze het antwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Reichmann.

De heer Reichmann: Nee, dank u.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Lagerweij.

De heer Lagerweij: Ik vind een aantal partijen hebben zich... alle partijen hebben zich goed voorbereid op deze bijeenkomst moet ik zeggen. Sommige partijen hebben meer rekening gehouden met de insprekers. En ik heb het idee dat sommige partijen totaal niet bezig zijn met de insprekers. Een aantal partijen, gelukkig wel, wil luisteren naar de belangen van de directe omwonenden en alle argumenten die wij hebben. En, ja, ik kan nog wel eens een keer onze argumenten '...', maar...

De voorzitter: Oké.

De heer Lagerweij: Ik zou wel gewoon ook een keer gehoord willen worden als direct omwonende, met alle problemen die daarbij komen.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Lagerweij: Dat is '...', dat is emotioneel, dat snap ik. Bedankt voor deze...

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Oomkens. Gaat u rustig zitten. Gaat uw gang. Ja.

De heer Oomkens: Ha, we hebben licht. Ja, ik verbaas me over een aantal zaken. En dat zijn met name opmerkingen van de heer Faas en de heer Stam over het voortgezet gebruik van het kantoor. Beiden stellen dat voortgezet gebruik niet haalbaar is. En ik heb toch net heel duidelijk gezegd dat bij het verkoopproces, bij de inschrijving, er meerdere partijen zijn geweest die het gebouw gewoon in de huidige staat wilden blijven gebruiken, met misschien een beperkte interne verbouwing, maar verder niet. Daar wordt volkomen aan voorbij gegaan. Als mijnheer Vos een keuzenota wil hebben, dan denk ik dat dat een goed punt is als je een keuze wil maken. Want nu... Een keuze; er is helemaal geen keuze. Als ik het heel simpel zeg is er één partij die z'n oren laat hangen naar een projectontwikkelaar ten koste van alle omwonenden, waar op geen enkele manier rekening mee wordt gehouden. Mijnheer Stam heeft in de vorige commissievergadering toegezegd dat er goed zou worden geluisterd naar de omwonenden. Nou, dat houdt dan in dat we een week geleden een uitnodiging krijgen voor deze commissievergadering. Dát is goed luisteren naar de omwonenden, volgens mijnheer Stam. Nou, dat stelt mij diep teleur mijnheer Stam. Ik had iets meer verwacht. Ik had een uitnodiging verwacht om bij u aan tafel te gaan zitten en eens te praten over onze belangen in plaats van uitsluitend de belangen van een projectontwikkelaar die niet uit het dorp komt en die een bedrag van, ik wil de berekening voor degene die geïnteresseerd is wel even geven, tussen de zeven en acht miljoen in z'n zak steekt. Dat is wat er hier gebeurt. We zitten elkaar voor de gek te houden. Althans, u bent bezig om ons, als omwonenden, en de rest van de gemeente voor de gek te houden.

De voorzitter: Ik denk dat u dit woord er toch even zal moeten inslikken. Ik denk niet dat dat helemaal correct is. Ik denk dat u... U kunt uw punt maken...

De heer Oomkens: Dan heb ik het... Dan heb ik het gevoel dat ik niet serieus word genomen.

De voorzitter: Nee, maar... Oké, dat is prima. Maar ik... Om... De woordgebruik die u net bezigde lijkt mij niet gepast in deze kamer.

De heer Oomkens: Goed, mijnheer de voorzitter. Ik heb nog één laatste opmerking en dat is die eindeloze discussie over een hotel in Laren. Als er nou zou worden begonnen met een opdracht geven aan bureau Horwath, wat een uitstekend bureau is, heel erg goed ingevoerd, zeer goed aangeschreven, met een simpele vraag: is er in Laren een hotel haalbaar? En zo ja, aan welke voorwaarden moet het voldoen qua grootte, aantal sterren, kwalificaties, noem maar op. Als je dat hebt gedaan, maar je in één keer een einde aan de hele discussie. Het grote voordeel: Horwath heeft net gekeken naar Laren, dus ze hebben een heleboel informatie klaarliggen. Waarschijnlijk kan het heel goedkoop.

De voorzitter: U hebt uw twee minuten nu benut.

De heer Oomkens: Mijn dank.

De voorzitter: Dank u zeer. Dames en heren, daarmee hebben we dit punt beëindigd en wordt uiteraard... het is geagendeerd voor de raad volgende week. En het is aan de raad dus om te besluiten wat...

De heer Van den Berg: Voorzitter, ik heb een vraag. Voorzitter, ik heb een vraag aan u.

De voorzitter: Zeker.

De heer Van den Berg: Normaal gesproken dan, in de vorige ronde, dan werd altijd gevraagd of dit onderwerp voor bespreking in de raad vatbaar is.

De voorzitter: Ik heb... Het enige wat ik gezegd heb, is dat het geagendeerd is voor de raad. Dat doet beslist het presidium, dat is al gebeurd. Het enige wat nog overblijft is dat u, althans dat kan ik als voorzitter nu vanavond concluderen, dat er nogal wat oppositie is geweest met betrekking tot de inhoud van het voorstel, maar vervolgens is er een raad volgende week om zelf te beslissen of ze dit punt op de agenda houdt of niet en of ze eventueel het besluit neemt ter zake. Dat is niet aan de commissie. Het is geagendeerd voor de raad en als zodanig moet u daar kennis van nemen. Het is volgende week aan de raad om te besluiten om dit eventueel van de agenda te halen, respectievelijk het te behandelen, respectievelijk daarover een besluit te nemen. Dat is niet aan deze commissie.

'...': Mijnheer de voorzitter? Ik ben het niet helemaal met u eens. U kunt minimaal vragen wat het advies van deze commissie is om het wél of niet te behandelen. En dat zal de voorzitter van de raad mee moeten nemen; het advies van. Het blijft op de raadsagenda, maar het advies is van de commissie aan de raad.

De voorzitter: Als u dat vindt...

'...': En dat is punt één.

De voorzitter: Als u een advies wilt geven... Mag ik een voorzet doen? Dat ik de indruk heb dat er overwegend bezwaren zijn van de zijde van de commissie met betrekking tot de technische inhoud van het geheel. Want dat is waar we vanavond over praten. En het is dan aan de raad volgende week om daar een politieke evaluatie van te geven.

De heer Van den Berg: Voorzitter, nu gaat u ons verwoorden. Zeg, kort door de bocht, of wij u... wat we voor een advies willen meegeven. Nou, dan doe ik alvast een voorschot: het advies is om het niet te behandelen.

De voorzitter: Daarvan neem ik kennis.

'...': Ik ga daar helemaal in... Ik ga helemaal met de heer Van den Berg eens. De basis van het advies is een keuzenota die niet deugd. Dus we gaan iets besluiten op iets wat niet deugd.

De voorzitter: Ik begrijp... Ik begrijp dat de meerderheid van deze raad... van deze commissie van mening is om de raad te adviseren dit punt volgende week niet te behandelen.

'...': Ja, ben het... Wij ook. Want wij hebben om een keuzenota gevraagd en die hebben we niet gekregen.

'...': Het is aan de raad om uiteindelijk te besluiten of het wél of niet op de agenda komt. Ik deel uw opvattingen.

De voorzitter: Oké, we hebben dus een meerderheids- en minderheidsopvatting met betrekking tot de opportuniteit van de discussie hierover volgende week in de raad. Dat zal ik als zodanig als conclusie stellen voor deze vergadering met betrekking tot dit punt. De meerderheid van deze commissie is van mening dat het niet opportuun is, dat het niet verstandig is, om dit volgende week te behandelen in de raad. Dat zal ik als

zodanig als conclusie voorgeven. Dank u zeer, daarmee is dit punt beëindigd. Ik geef twee minuten pauze. Letterlijk twee minuten, om met het volgende onderwerp te beginnen. Dank u wel.

PAUZE

De voorzitter: Dames en heren. Dames en heren, u kunt zitting nemen. Ik dank u zeer. We komen nu bij punt 5.2 van de agenda: het gemeentelijk rioleringsplan.

5.2 Gemeentelijk rioleringsplan / aanpak wateroverlast

De voorzitter: Waarbij ook insprekers aan de orde zijn. En ik geef eerst het woord aan de wethouder, ter introductie van het thema van dit punt. Het woord is aan de wethouder.

De heer Calis: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. We hebben al eerder in een dergelijke setting zoals we nu vanavond zien in een commissievergadering het wateroverlastplan besproken. Eind vorig jaar. Toen zijn we zelfs niet aan een bespreking van dat plan met de commissie toegekomen. Maar er is wel een amendement gevolgd, een plan, een voorstel van de gemeenteraad, om in elk geval uitvoerig met de insprekers, met de belangstellenden, belanghebbenden, in gesprek te gaan. De insprekers van die avond zijn toen meteen uitgenodigd. Die zijn op gesprek geweest. Er zijn zeven inspraakavonden georganiseerd in de Blokhut, waar in totaal zo'n honderdvijftig mensen zijn verschenen. Als laatste, en daar zijn we dus ook dankbaar voor, is er een groep, onder leiding van de heer Eilander, een bewonerscollectief, waarmee de gemeente heeft samengewerkt, waarbij we ook nog een ingenieursbureau in de arm genomen hebben, Sweco, die de plannen van de gemeente heeft gevalideerd en onderzocht en daar kritische kanttekeningen bij heeft gemaakt. En wat ik zelf heel opvallend vond, is dat de inwoners, de kritische inwoners, bij die zeven inspraakavonden eigenlijk met dezelfde punten kwamen, dezelfde punten van kritiek, dezelfde punten voor nadere opheldering, als die Sweco ook naar voren bracht in haar rapport. Die punten die hebben wij opgenomen in het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan. En daar wil ik eigenlijk nog van te voren zeggen, voordat we nou naar de insprekers gaan: het plan is er gebaseerd op het feit dat we in Laren samen een probleem hebben met regenwater en afvalwater, dat we dat gezamenlijk op willen lossen, dat de insteek, de nieuwe insteek van het gemeentelijk rioleringsplan is dat de gemeente daarbij de inwoners wil helpen, faciliteren, assisteren, de regie nemen en gezamenlijk zo goed mogelijk, effectief, doelmatig, maar ook zo goedkoop mogelijke, oplossingen kunnen maken. Ik wil ten stelligste toch het hardnekkige misverstand uit de weg ruimen dat dit een plan is van drang en dwang, van gij zult en gij moet. Laren is toch een dorp waar wij veel samen voor elkaar krijgen. Ik hoop dat dit plan mag rekenen op de solidaire medewerking van onze inwoners. Het is zeker niet zo dat we gaan zeggen van: als u niet meewerkt, dan krijgt u een hoge boete en moet u het allemaal zelf doen. Het is wél zo dat een verordening helpt om mensen te overtuigen om mee te doen. Het is heel fraai om op de goede wil van onze inwoners te rekenen. Maar als wij aanbellen en zeggen: wij willen even een serieus praatje met u maken over afkoppeling, dan zouden wij ongaarne zien dat zeggen van: wij zijn niet geïnteresseerd en gaat u maar een deurtje verder. Dus in dat licht moet u die verordening zien. Maar die verordening heeft, zoals het plan ook beschrijft, een grote mate van co-creatie, inspraak. En in onderlinge samenwerking en harmonie moet dit plan tot stand komen. Dit plan heeft een zekere urgentie. Als u de kranten van de laatste tijd heeft gelezen; Arnhem, Eindhoven kampen met grote waterproblemen. Het ingenieursbureau Sweco, wat hiernaar gekeken heeft, heeft tot onze grote vreugde ook hun waardering uitgesproken voor dit plan. De zaak is om niet alleen wateroverlast te beperken, maar ook te voorkomen dat afvalwater op straat komt. Voor de volksgezondheid is dat uitermate af te raden en willen wij dat absoluut niet. Dat moet u zien in het licht van de oplossing die wij voorstellen. Wij willen het probleem vóórkomen. En dat kan alleen door de harde oppervlakken, waarvan vijftien procent daken en vijftien procent openbare ruimte, door dat water,

dat hemelwater wat daar valt, daarvoor zo maximaal mogelijk voor te zorgen dat dat niet in het riool komt. Als we zeggen van: nou, dat kan wel... als je een beetje grotere pijp maakt van de '...' naar de Gooiergracht, dan is het probleem al gebeurd en ben je symptoombestrijding aan het doen. Plus het feit dat het aantoonbaar twee, drie keer zo duur is dan het voorstel om daken zoveel mogelijk af te koppelen, de openbare ruimte zoveel mogelijk af te koppelen, door middel van cascadeschakelingen, en hebben wij dat hele plan doordacht, doorgesproken, met de verschillende belanghebbenden; met die honderdvijftig belangstellenden van Laren, met het Waterschap. En zijn we ervan overtuigd dat dit een positieve en uitstekende manier is om het waterprobleem van Laren op te lossen, waarbij we zorgen dat er geen afvalwater op straat komt, waarbij we zorgen dat de kans op schade van water in woningen of bedrijven minimaal is. Want we moeten goed voor ogen houden dat het toenemende verharde oppervlak, toename van het aantal gezinnen, verstening van de openbare ruimte, verstening van tuinen, plus het feit dat we dat het klimaat, de klimaatverandering daarvan mogen we verwachten dat er vaker en intensere regenbuien zullen vallen. Dat samenspel van factoren leidt ertoe dat de oorspronkelijke gedoging van: u mag uw hemelwater op het riool lozen. De wet schrijft voor: percee-eigenaren moeten hun eigen hemelwater bergen. Wij willen dat niet zo in het juridische kader trekken. Want wij zeggen: samen moeten we ervoor zorgen dat... Ja, helaas liggen die verantwoordelijkheden zo. Maar de gemeente wil daar absoluut de regie in verlenen. We willen daarvoor een gebiedsgerichte oplossing aandragen, omdat wij denken dat integrale benadering van een gebied mogelijkheden zal geven om beter en goedkopere oplossingen te vinden. In het plan ziet u ook een hele reeks punten die nog nader uitgewerkt moeten worden. Het idee van de presentatie van dit plan is, dat de commissie zich nu buigt over de technische aspecten. Dat de raad in principe akkoord zal geven aan deze benadering van het probleem, want wij zijn er zeer van bewust dat er nog zeer veel details uitgewerkt moeten worden, maar het leek ons alleen maar raadzaam, en een voorwaarde, waarvan we zonder niet verder kunnen gaan; dat we eerst een goedkeuring krijgen van deze benadering, voordat we allerlei details verder uit gaan werken. En daar wilde ik bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat is helder. Dan hebben we nu het genoeg om drie sprekers te hebben. De eerste daarvan is mevrouw Siers, die spreekt namens de heer Siers. Mevrouw Siers, u bent van harte welkom. Het woord is aan u, mevrouw. U kunt het knopje indrukken... Ja, het werkt.

Mevrouw Siers: Geachte voorzitter, commissieleden en andere aanwezigen, helaas ben ik deze avond verhinderd door het zeilkamp op de Friese Meren met mijn dochter. Toch wil ik, voorzitter, graag nog een vraag stellen aan de wethouder over de afkoppeling van het regenwater in ons dorp. Van de dorps-gids, Vincent Hilhorst, heb ik geleerd dat er vroeger glasbelasting werd geheven op de huizen in ons dorp. Dit zie je nog steeds terug aan de kleine ramen bij de huisjes op de Nieuw-larenweg. Deze avond hebben we het over het afkoppelen van het regenwater op het riool. En laat ik vooropstellen dat het afkoppelen goed is voor de natuur. Denk onder andere aan de grondwaterstand en het bodemleven en tevens is het goed tegen de wateroverlast in het dorp bij de steeds heviger wordende regenbuien. Ik wil het dan nu ook graag hebben over, niet zozeer de glasbelasting, maar dakbelasting. En dan uiteraard niet in de constructiezin. Is het, voorzitter, niet een goed idee om dakbelasting te gaan heffen per vierkante meter regenopvang van huiseigenaren die niet op eigen terrein de gevallen regen opvangen en het regenwater dus afvoeren via het riool? Dit betekent dan voor huizenbezitters die zelf zijn afgekoppeld, of gaan afkoppelen, dat ze geen, of desgewenst minder rioolbelasting hoeven te betalen. Hoe groter het dak, des te meer hemelwater wordt opgevangen, des te meer water wordt er geloosd op het riool, des te hoger de belasting: een eerlijker systeem, lijkt mij. Op deze wijze is iedereen vrij zelf te kiezen voor afkoppelen of niet afkoppelen, maar wordt goed handelen beloond door een gelijkblijvende rioolbelasting of wellicht een korting, dan wel subsidie, op de materialen voor het afkoppelen. Kortom, moeten we niet naar een eerlijk stelsel waarbij de regenwater-

rioollozer betaalt per vierkante meter regenwateropvang-dak en moet de, let op, vrijwillig afgekoppelde dakhuseigenaar niet vrijgesteld worden van extra rioobelastingverhogen en misschien zelf gecompenseerd worden... zelfs gecompenseerd worden voor de gemaakte afkoppelingkosten? Ik dank voor uw aandacht. Met vriendelijke groet, Matthijs Siers.

De voorzitter: Dank je wel. Bent u bereid vragen te beantwoorden, mevrouw? U spreekt namens uw man, begrijp ik?

Mevrouw Siers: Ja. Nee. En ik mag... en ik ben ook niet beschikbaar voor de tweede ronde.

De voorzitter: Nee, maar ik vond het toch een overtuigend verhaal.

Mevrouw Siers: Oké.

De voorzitter: Ja, absoluut. Het woord is aan een zeer bekende persoon in deze context: de heer De Nie. Mijnheer De Nie, u kent de spelregels hè?

De heer De Nie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Hoewel ik als net teruggetreden raadslid vind dat ik terughoudend moet zijn met mijn bemoeienis met de politiek, is het belang van het onderwerp dermate groot dat enige inspraak gerechtvaardigd is. Ik ben hier weken mee bezig geweest, mijnheer de voorzitter, en ja dan komt er een wethouder langs met zijn grasmachine en daar gaan m'n gras, zal ik maar zeggen. Maar niet helemaal. Zijn grasmachine staat namelijk te hoog afgesteld. En ik denk dat hij niet ver genoeg gaat. Ik kom daar straks nog even op terug. En voor de goede orde: deze bijdrage zal ik ook aanleveren bij de griffie, maar het gesproken woord telt en... want het zal nu iets anders zijn nu de wethouder enige toezeggingen gedaan heeft. Het is goed de geschiedenis van dit onderwerp scherp op het netvlies te hebben, omdat-ie van invloed moet zijn op de besluiten die genomen gaan worden. Als bijvoorbeeld op de besluitvormingsmomenten dezelfde informatie bekend was geweest, zoals-ie nu bekend is, en dat had gekund, is het de vraag of dezelfde besluiten waren genomen. Dat is belangrijk omdat die besluiten grotendeels in stand blijven. Zo is er verplichting tot afkoppelen, of beter: het verbod tot lozen van hemelwater op het riool, zoals neergelegd in de verordening, daarin terechtgekomen omdat op dat moment de informatie was dat afkoppelen enkele tientjes tot maximaal duizend euro zou kosten. Dat vond de raad acceptabel als verplichting voor de inwoners om het probleem adequaat aan te pakken. Later bleek dat dat gebaseerd was op een doe-het-zelf-aanpak en niet steunt op grondig onderzoek naar de werkelijke kosten. Die kosten bleken later veel hoger te liggen. Als dat indertijd bekend was, zou de verordening niet, of in elk geval niet op deze wijze, zijn aangenomen. Omdat de kosten en mogelijke bijwerkingen van afkoppelen nog steeds onduidelijk zijn, is het draagvlak voor de aanpak niet gegroeid. Kijk maar om u heen. Sterker nog, er heerst scepsis of het allemaal wel goed gaat, zowel technisch, qua kosten, als qua planning. Een scepsis die gedeeld wordt door Sweco, oftewel de Grondmij. die door de gemeente bij de oorspronkelijke planvorming is ingeschakeld, maar waarvan de expertise nu kennelijk minder wordt gewaardeerd dan vier jaar geleden. En ook scepsis over de rechtspositie van de inwoners, de mensen namens wie u hier zit. Er staat in het raadsvoorstel: het moet in samenwerking met de inwoners. Vervolgens staat er ook in het raadsvoorstel, en ik citeer: "Pas bij de uitvoering zullen we weten of de ramingen aansluiten bij de werkelijke kosten. Maar dan nog rest de vraag hoeveel ruimte er kan en mag zijn voor wensen van inwoners. Enige ruimte voor wensen kan de samenwerking en uitvoering bevorderen." Hier spreekt een hautaine overheid die haar lastige onderdanen toespreekt. Geen overheid die wil samenwerken. Geen overheid die het eigenlijk ook niet weet en eerst maar eens een aantal try-outs moet houden om te achterhalen wat er nu eigenlijk wél en niet kan en tegen welke kosten. Mijnheer de voorzitter, de inwoners hebben, als het erop aankomt, niets in te brengen. De gemeente stelt zich als een boeman jegens zijn

inwoners op met de verordening als stok achter de deur. Is dit nu de manier waarop de politiek vindt dat de gemeente met haar inwoners moet omgaan? Ik voorspel u, dat als er niet op voet van gelijkwaardigheid tussen gemeente en inwoners wordt omgegaan, juridische conflicten aan de orde van de dag zullen zijn. Nog los van de mogelijke uitkomst van die conflicten; dat moeten we helemaal niet willen. Het is mijn stellige overtuiging dat alle inwoners van Laren doordrongen zijn van de problematiek en binnen de grenzen van het redelijke bereid zijn hun verantwoordelijkheid te nemen. Maar die bereidheid verdwijnt als de gemeente zwaait met een verplichtende verordening. Draagvlak is essentieel. En die krijg je niet met het mes op de keel. Met andere woorden: haal die verordening van tafel. Behandel die inwoners zoals u zelf behandeld wilt worden: als volwassen deelnemers aan het maatschappelijk verkeer, die waar nodig en gewenst hun verantwoordelijkheid nemen. En dit is waar ik de grasmaaier even wat lager afstel dan de wethouder doet. Want hij zegt wel: we gaan dit wel samen doen en het is op basis van vrijwilligheid, er komen geen boetes en u wordt niet verplicht om het zelf te doen. Maar die verordening ligt er nog wel. Nou, als u dat nou ook vindt, dan zou ik, met een iets kromme uitdrukking; 'put your money where your mouth is', en haal die verordening van tafel. Dan weten we allemaal waar we aan toe zijn. En mocht het dan uiteindelijk tóch niet gaan werken, om wat voor reden dan ook, hebt u nog alle tijd en gelegenheid om opnieuw een verordening vast te stellen en dan heb je ook het argument daarvoor. En dan het uitgangspunt van opvang op eigen terrein. Dat is verheven tot een dogma. Ja, het staat in de wet, maar u moest verplicht aansluiten gewoon op het riool hoor, in Laren. En dat het in de wet staat nu, of misschien ook al wel op dat moment, is niet relevant. Het gaat erom dat we een oplossing gaan vinden voor het probleem. En juist in de hoger gelegen gebieden, waar deels ook de eerste try-outs plaatsvinden, worden gekenmerkt door brede, onverharde bermen waarop, of waarin, water kan worden afgevoerd. Als dat met beleid wordt gedaan, is een ingreep op het particuliere terrein, in de private eigendom, niet nodig. Ga niet dogmatisch te werk, maar gebruik de lokale omstandigheden en creativiteit om tot oplossingen te komen. Voorkom dat inwoners ongewenst eigenaar worden van allerlei installaties die zij moeten onderhouden en vervangen. Dat is immers een gedwongen eigendomsverkrijging zonder precedent. Geachte commissieleden, we lezen veel over wat de inwoners allemaal moeten doen, maar weinig wat over de gemeente nu eigenlijk verder gaat doen. Er zijn op een aantal plaatsen maatregelen getroffen, maar dat is inmiddels tot stilstand gekomen. Het zal helpen bij het verkrijgen van draagvlak als ook de gemeente doorgaat met het treffen van maatregelen zonder dat sprake hoeft te zijn van ingrijpende renovaties. Zo kan het laten afvloeien van water naar de bermen relatief eenvoudig worden gerealiseerd. Samenvattend, mijnheer de voorzitter: haal de dwang van het proces door de verordening in te trekken. Verlaat het dogma van opvang op eigen terrein ten faveure van creativiteit en een zoveel mogelijk voorkomen van ingrepen op particulier terrein, waaronder opgedwongen eigendom van installaties. En geef als gemeente het goeie voorbeeld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er vragen aan de heer De Nie, van de zijde van de commissie? Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik wilde graag een opmerking maken. Ik moet zeggen het heeft de heer De Nie goed gedaan dat-ie uit de raad is.

De voorzitter: Zijn er... Zijn er verdere vragen aan de zijde van De Nie? Dat is niet het geval. Dan is nu...

De heer De Vos: Ja, ik wél mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: O, u wél. De heer Vos, gaat uw gang. Ja, neem me niet kwalijk. Mijnheer Vos.

De heer Vos: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Heb ik het nou goed begrepen, mijnheer De Nie, dat u zegt: eigenlijk vind ik de maatregelen in de grote lijnen wel oké. Ik heb alleen heel veel last van de verordening die dwang oplegt. Hoor ik dat u zeggen? Of heb ik het nou niet goed begrepen?

De voorzitter: De heer De Nie.

De heer De Nie: Ja, ik denk dat u het goed gehoord hebt. De dwang, die onder meer ook inhoudt het verplicht op eigen terrein moeten bergen van het hemelwater, dat leidt tot veel weerstand. Er kunnen veel meer oplossingen gevonden dan alleen maar op eigen terrein, op zeer veel gebieden. Heel veel kunnen trouwens helemaal niet op eigen terrein water bergen en daar moet sowieso een andere oplossing voor komen. En het lijkt mij juist voor de hand te liggen om gebruik te maken van de creativiteit, en zoals u weet is Laren een nogal creatief dorp en de inwoners ook, om samen met de gemeente te kijken wat, per locatie, de beste oplossing is om het probleem aan te pakken en te voorkomen dat je straks bij mensen grote gaten in de tuin moet gaan graven om daar kratten in te leggen die kennelijk ook onderhoud behoeven, ik weet niet precies hoe dat zou moeten. U moet zich ook indenken dat we in... dat dat hoge kosten met zich meebrengt omdat wij een behoorlijk vergrijsde gemeente zijn en ik zie echt een heel groot deel van deze gemeente punt één: deze maatregelen niet zelf uitvoeren, maar moeten het laten uitvoeren, initieel, maar ook zeker bij het onderhoud. Dus u jaagt uw inwoners ook nog eens behoorlijk op kosten. En dat lijkt mij toch allemaal niet heel erg te passen. Dank u.

De voorzitter: Andere vragen van de zijde... Ja, dat mag u, ja.

De heer Vos: U geeft een heel lang antwoord hè, mijnheer De Nie? En dat waardeer ik zeer, maar dan heb ik misschien mijn vraag niet helder gesteld. Mijn vraag was eigenlijk heel simpel. Er zijn een aantal voorstellen zijn gedaan door de wethouder, er ligt een heel pakket aan maatregelen waar ook creativiteit en dergelijke in voorkomt, maar u begon uw verhaal met te vertellen: ik ben tegen die dwang, tegen het opleggen; met het mes op de keel of een te laag ingestraalde grasmaaier, zoals u het noemt. Als we die nou... die grasmaaier weghalen, omarmt u dan wel het idee? Of zegt u: nou nee, het hele verhaal moet van tafel. Dat is eigenlijk simpel mijn vraag.

De heer De Nie: Wat ik in beginsel omarm, is het idee dat er wat moet gebeuren en ik de overtuiging heb dat de inwoners van Laren daaraan mee willen werken. Alleen we moeten van tevoren al met elkaar gaan vaststellen wat er dan moet gaan gebeuren. Laat dat nou over aan die inwoners in samenspraak met hun tuiniers, met de gemeente en alle andere partijen die er zijn. Hoe pak je dat nou het beste aan? Dus in beginsel dat de wateroverlast wordt aangepakt en dat er huizen afgekoppeld zullen worden, wellicht; de een wél de ander niet. En hoe dat dan moet gebeuren: laat dat nou allemaal voorlopig even in het vrije, want we weten het niet. En daarom... Dus in beginsel, ja, tegen de... een aanpak van de wateroverlast, maar niet van tevoren vastleggen hoe het moet.

De voorzitter: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ik heb nog een vraag aan de heer De Nie. U zei ergens dat... dan hoeft het niet op het eigen terrein. Maar verderop dacht ik van: nou ja, het kan een én én verhaal zijn. Heb ik dat goed gehoord? Of is het... staat het voor u vast dat het alleen maar in het openbaar gebied moet? Of is dat een verspreking? Dat u zegt van: nou ja, daar, in sommige tuinen, kan het ook?

De heer De Nie: Ja, het is wat betreft open. Alleen het dogma moet eraf. Dus als het op een eigen terrein kan, er zullen genoeg stukken... tuinen zijn die groot genoeg zijn om hemelwater gewoon erin te laten afvloeien, wellicht. En in andere gevallen lukt dat helemaal niet. En dan is het veel handiger om te zeggen van: weet je wat, we trekken de pijp door naar... we leggen per twee, drie, huizen leggen we in de berm een grote krat neer en daar sluiten we het regenwater op aan.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord... Dank u wel, mijnheer De Nie. Het woord is aan mevrouw Van Burg. U druk het knopje in, mevrouw, om het te... Ja, het werkt. Het woord is aan u.

Mevrouw Van Burg: Voorzitter, geachte aanwezigen. Nou, over het gras voor je voeten wegmaaien gesproken, dat heeft de heer De Nie aardig voor mij gedaan, maar ik ga toch m'n verhaal houden. Gister heeft de raad een brief gekregen van het bewonerscollectief met het rapport van Sweco, waar de heer De Nie ook al over sprak, met betrekking tot de aanpak van de wateroverlast in Laren. En ik hoop dat u het allemaal hebt kunnen lezen, tijd hebt gehad om het te lezen. En ik wil graag nog onze zienswijze even kort toelichten. Ondanks het feit dat de herziene aanpak wateroverlast in het GRP een aantal aanpassingen bevat, zoals mijnheer Calis al zei, blijft, wat ons betreft, toch een beetje oude wijn in nieuwe zakken. En ik zal uitleggen waarom. Ten eerste: de verplichting tot afkoppelen blijft gewoon bestaan. Een doorn in het oog van de bewoners. Ten tweede: de geraamde afkoppelingskosten zijn niet realistisch, veel te laag ingeschat. Dat staat ook in het rapport van Sweco. Ten derde: de nadruk blijft liggen op verplicht afkoppelen op particulier terrein, ondanks onduidelijkheid of dit de meest doelmatige oplossing is. En ten vierde: de gemeente organiseert en betaalt, maar wat betekent dit eigenlijk? Hieronder zal ik de genoemde punten nog even nader toelichten. De verplichting tot afkoppeling blijft gewoon bestaan. En deze verplichting is gebaseerd op de hemelwaterverordening van 2016, die op basis van onjuiste en misleidende informatie is vastgesteld door de raad, zoals de heer De Nie ook al aangaf. En het is wat ons betreft echt een absolute schande dat deze verordening nog steeds niet in de prullenbak ligt. Nee, sterker nog: deze verordening ligt nog steeds klaar als de stok achter de deur om de hond mee te slaan, om de bewoners te dwingen om af te koppelen. En de heer Calis zegt van: dat gaan we niet doen. Nou, prima, heel fijn. Maar dan zeg ik: waarom dan nog steeds deze verordening? Waarom gaat-ie niet van tafel? Dus dat is toch een beetje gek. En het is ook nog niet eens uitgewerkt welke maatregelen er per gebied moeten worden getroffen, dus dan denk ik van: waarom die stok achter de deur? Er is geen enkele gemeente in Nederland die zó ver gaat, alleen Laren. En kennelijk vindt u, als vertegenwoordigers van de bewoners van Laren, dat dit valt onder algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Geeft dat een beetje te denken? De geraamde kosten voor de afkoppeling zijn niet realistisch, dat is het tweede punt, en die zijn veel te laag ingeschat. In het raadsvoorstel wordt hierover gezegd, dat als de bijstelling... als bijstelling van de kostenramende... -raming nodig is, kan de raad jaarlijks een besluit nemen over de hoogte van de rioolheffing. Met andere woorden: de rioolheffing zal jaarlijks omhoog kunnen worden bijgesteld, als de kosten van de afkoppeling uit de hand lopen. Dus wie gaat betalen? Wij, de bewoners. Dan ten derde: de nadruk blijft liggen op het verplicht afkoppelen op particulier terrein ondanks onduidelijkheid of dit de meest doelmatige oplossing is. Deze politieke keuze is als meest doelmatige oplossing opgevoerd, omdat de gemeente daarmee twee vliegen in één klap slaat. Namelijk: achterstallig onderhoud aan ons verouderde rioleringsstelsel en het drama rond de afwatering naar de Gooiergracht kan zo nog langer worden uitgesteld. En ten tweede zorgt het ervoor dat de gemeente, desondanks, toch voldoet aan haar wettelijke afvalwaterzorgplicht. Voor ons, echter, betekent 'doelmatig': de meest effectieve oplossing kiezen. Dus een gebiedsgerichte aanpak met een pakket aan effectieve maatregelen in dat gebied. Afkoppelen op particulier terrein kan er daar een van zijn, echter niet op voorhand. En sowieso niet verplicht, maar in overleg. Ten vierde: de gemeente organiseert en betaalt. Wat betekent het eigenlijk? In het raadsvoorstel van 15 juni staat er dat de bewoners over het algemeen blij zijn dat de gemeente nu betaalt en organiseert. Maar welke bewoners zijn dit? Ik ken ze niet. Hoeveel

bewoners heeft de gemeente eigenlijk daadwerkelijk gesproken? Van de vierduizend huishoudens die moeten afkoppelen, waren er in totaal iets van honderdvijftig mensen op de voorlichtingsavonden. Dat geeft te denken. Over de betaling kunnen we heel kort zijn: die doen wij namelijk. En wel via de rioolheffing. En het is onduidelijk hoeveel die nog gaat stijgen de komende jaren. Kortom, een sigaar uit eigen doos. Met betrekking tot de organisatie, moeten we helaas ook kort zijn. Het feit dat de uitvoering, de kosten en de gevolgen voor de bewoners in dit plan niet uitgewerkt en nog steeds onduidelijk zijn, is een extra reden voor... om het voorgestelde plan af te wijzen. Bewoners hebben geen idee waar ze aan toe zijn. Deze belangrijke informatie zou pas in de uitvoeringsplannen komen en die zijn nog niet gemaakt.

De voorzitter: U moet afronden, langzaam maar zeker.

Mevrouw Van Burg: Kortom, op basis van de nu voorgestelde aanpak is het veel te vaag en onduidelijk wat bewoners mogen en kunnen verwachten. Het bewonerscollectief heeft met veel bezorgde en ook boze bewoners gesproken en daaruit blijkt dat nog steeds het draagvlak ontbreekt bij veel bewoners om in te stemmen met de waterlastover... aanpak zoals-ie nu is voorgesteld. Ik zit hier omdat het bewonerscollectief het heel belangrijk vindt om met de gemeente in gesprek te blijven en de meningen en standpunten van bewoners kenbaar te maken aan u, als vertegenwoordigers van diezelfde bewoners. We willen graag met u het wateroverlastprobleem doelmatig oplossen. Echter zonder dwang en los van verkeerde politieke keuzes. Dit gaat ons allemaal aan en ik wens u heel veel wijsheid bij het nemen van uw besluit, dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Zijn er vragen aan mevrouw Van Burg van de zijde van de commissie? Dat is niet het geval. De wethouder. Wethouder...

De heer Calis: Voorzitter, mag ik reageren op de insprekers?

De voorzitter: Jazeker. Zeker.

De heer Calis: Dan, allereerst, mevrouw Swiers... Siers? Siers, mevrouw Siers van Mathieu Siers, bij de toren, die mevrouw. Een sympathiek idee om dakbelasting in te voeren. Alleen is het probleem... Ten eerste zou dat al ontzettend veel werk zijn natuurlijk om van elk huis de grootte van het dak te bepalen. Maar daarnaast, waar het idee probeert recht te doen aan rechtvaardigheid van hoe groot het dak, hoe meer belasting, zien we ook dat huizen met grote daken die hebben meestal grote tuinen, waarbij wij toch voorzien, met onze nieuwe inzichten in afkoppelen, dat daar de kosten niet zo hoog hoeven te zijn, terwijl huizen met een klein dak, in het centrum, met een hele kleine tuin, daar moet je misschien wat meer kosten maken om af te koppelen en te bergen en te zorgen dat het water niet meteen de straat op gaat. Dus de evenredigheid is niet voor de hand liggend. Dat voor de... mevrouw Siers. Vrijstellen van belasting vind ik zelf een heel goed idee, omdat ik een huis woon dat al afgekoppeld is, maar... De inspraak van de heer De Nie. Ja, dat gaat over de vragen op technisch gebied: de kosten, de uitvoering, de rechtspositie van de burger. Ik denk dat het plan daar, op die vier punten, toch vrij uitvoerig ingaat en zoals ik in mijn inleiding heb gezegd: veel van die zaken moeten wij nog uitwerken in het opstellen van een uitvoeringsplan. Waar ik zeker met hem meega in zijn kritiek, is: er is hier absoluut geen sprake van een hautaine overheid die haar wil probeert op te leggen. De heer De Nie zegt: de inwoners van Laren zijn bereid om hun verantwoordelijkheid te nemen. En ook mevrouw Van Burg zegt: ja, dit is schande dat die verordening daar ligt, want u heeft maar met honderdvijftig verontruste burgers gesproken in die inspraakavonden. We hebben vierhonderdvijftig abonnees op de nieuwsbrief, dat is maar een heel klein gedeelte. En wat gebeurt er? De vorige keer toen wij een briefje rondstuurden van: wij zijn van plan om te gaan afkoppelen, terwijl er al twee jaar in het Larens Journaal en op de website van de

gemeente en overal gecommuniceerd wordt over dit plan, zijn er mensen die zeggen: nou, wat er nou toch gebeurt: ik krijg een brief op mijn mat. Is er wateroverlast? En: waarom moet dat? En... Het gaat erom: hoe bereik je mensen? Hoe kunnen we communiceren? Wij zitten hier vanavond met een grote groep betrokken inwoners die er zeer mee bezig zijn, die hier van alle ins en outs weten van dit plan. Maar er zijn een heleboel inwoners die daar totaal niet van weten. Ik ben volstrekt open en bereid om, als alle betrokken hier nu zeggen: wij gaan iedereen oproepen om deze aanpak te steunen en dan kunt u uw verordening en uw drang laten varen, dat lijkt me prima. Het idee is toch, om in samenspraak met de perceeleigenaren, te komen tot een vergelijk, een vergelijk gebaseerd op inzicht, op doelmatigheid, op solidariteit, om dit probleem op te lossen. Het dogma van 'eigen terrein'. Ik denk dat we dat ook geschreven hebben: het is juist de bedoeling van de gebiedsgerichte benadering om te kijken hoe wij het beste, maar ook daar moet je natuurlijk in samenspraak met de inwoners dat doen, als er bij de ene perceel wat makkelijker te bergen is of af te koppelen dan bij de ander, dan zal je daar samen het over eens moeten worden en ook moeten kijken hoe dat op langere termijn, want we hebben het hier ook nog over het eigendom van bepaalde voorzieningen, de verplichting om eventueel naar onderhoud en beheer daarvan te kijken, dat moet in onderlinge samenspraak en dat willen we absoluut niet afdwingen. Dus dat gaat op basis van inzicht en toestemming, hoe we dat samen gaan doen. Dan mevrouw Van Burg, die zegt nogal nadrukkelijk: de kosten zijn te laag ingeschat. En dan krijgt de inwoner van Laren steeds hogere rioolheffingen voor z'n kiezen. Wij hebben naar eer en geweten inschattingen gemaakt voor de kosten van het afkoppelen van de daken, voor de kosten van waterberging van de openbare ruimte, voor het opzetten en bemensen en uitvoeren van een projectorganisatie, want natuurlijk, als we dit binnen vijf jaar willen doen, dan zal daar een zeer stevige organisatie voor opgezet moeten worden. Laren heeft zo'n vierduizend huizen die afgekoppeld moeten worden. In vijf jaar is dat achthonderd huizen als we dat even uniform verdelen. Dat zal niet het geval zijn. Maar daar moet je dus echt een hele stevige organisatie voor hebben om dat voor elkaar te krijgen. Maar dat gaan we, in een eerste benadering van een gebied wat we zullen vaststellen, uitwerken. En daar hebben we dan een veel beter idee van welke kosten ermee gemoeid zijn, al die andere punten die we genoemd hebben in het rioleringsplan, wat we kunnen extrapoleren naar het totale plan, waar we veel beter dan het idee hebben van uitvoering en kosten. En daarmee komen we terug bij de raad. En ik moet u zeggen dat... ik vind het een... echt een uitdaging en een verplichting voor een team als wij zeggen van: dit is het tijdschema, dit zijn de kosten, dit zijn de mogelijkheden. Dan is dat uiteraard niet lichtzinnig, maar dat zijn hele duidelijke doelen die wij hier voor ogen stellen en die wij zullen... waarvan we echt zullen trachten om dat te realiseren.

De voorzitter: Het woord is nu aan de commissie. En ik stel voor om te beginnen bij de... het Larens Behoud en van daaruit te discussiëren. Het woord is aan de vertegenwoordiger van het Larens Behoud. De heer Van der Zwaan.

De heer Van der Zwaan: We hebben voor ons een rapport over wateroverlast. Wateroverlast hebben we gehad in het verleden en de verwachting is dat we het meer zullen krijgen. Je kan veel mensen luisteren, dan krijg je veel ideeën, maar ik denk dat de... college genoeg mensen gevraagd heeft... Je kan er zo veel, laten we zeggen honderdvijftig mensen zijn geweest, vierhonderd, ruim vierhonderd, zijn lid van de nieuwbrief. Dus ruim zeshonderd mensen hebben kunnen deelnemen. En als je dat rapport dan ziet, dan is op zich dat rapport goed. Het is wel zo dat je heel duidelijk met elkaar moet afspreken; dit wordt dwang en die dingen handhaven, die zijn er voorlopig niet. Maar wijkgebied aanwijzen en dat uitvoeren. Dan met elkaar evalueren. En als het dan geëvalueerd is, dan pas kan je de volgende stap doen. Dan heb je werkelijkheid. Ik zou ook nog aandacht willen vragen voor de duurzaamheid. Die staat nu ergens in dat laatste punt, maar die kan beter eerder komen, want daar gaat het om. Het is ook zo: hemelwater op zich is schoon. Afvalwater is op zich vuil. Als je die samen door de riool doet, dan gaan ze door de zuiveringsinstallatie en dan komt er schoon vuil water, veel

vuiler dan het hemelwater, komt in de oppervlakte. En dan ben je, als duurzaam, ben je niet goed bezig. Dus wij steunen dit voorstel heel graag, met vooral afbakening van het gebied. Geen dwang, voorlopig, geen handhaving, maar gewoon eerst, in de praktijk, kijken wat het werkelijk tot kosten heeft.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan D66, de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. We zijn met heel velen op deze aardkloot, dat weten we. En, ja, omdat we met zo'n velen zijn, brengt dat niet alleen maar gezelligheid met zich mee, maar heeft dat inmiddels ook z'n effecten op het klimaat. Die effecten die hebben we dus een aantal jaren geleden hier door de straten zien stromen. En het is nu wel zaak om daar iets aan te doen. Met de nota over de wateroverlast zijn goede kaders besproken om dit beleid te lijf te gaan. Ik heb zelf een informatiebijeenkomst bijgewoond en ben ook bij de bespreking vorige week hier geweest, of deze week was het nog, zoiets. En dat geeft mij eigenlijk wel een goeie indruk van die kaders. Daar is goed onderzocht wat het probleem is en hoe dat op een deugdelijke manier aangepakt kan worden: waar komt het water vandaan? Waar gaat het naartoe? Wat kunnen we daarmee doen? Het is dus een hele complexe materie. Daarbinnen is het inderdaad wenselijk dat, omdat we daar nou eens geen ervaring mee hebben, dat dus stapsgewijs te doen en daarin voorziet ook het plan om dat dus gebiedsgericht te ontwikkelen en dan te kijken. Dat neemt niet weg dat er nog altijd een aantal open eindjes zijn, in die zin. En, ja, het rapport van Sweco biedt daar toch wat aanknopingspunten om hetgeen wat we nu op papier hebben staan en wat willen nog te verbeteren. Dus ik kom daar niet tot de conclusie dat het plan van tafel moet, maar juist dat er nog beter gekeken kan worden wat... waar we nog winst kunnen behalen. En dat zijn toch wel de onderdelen waarin we kunnen zeggen van: nou, we hebben een tijdsplan opgesteld, dat is wel heel erg ambitieus, moet je hieraan vasthouden, in deze? Omdat we nou eens... Nou ja, als heel snel zou blijken dat dat toch niet haalbaar is, ja dan moeten we dus weer met hangende pootjes terug en dan moeten we dat weer bijstellen. En het is dus niet wenselijk om dat herhaaldelijk te doen. Dus beter is het een realistische planning te hebben daarbinnen. En dat geldt dus ook voor de financiering. En natuurlijk, zoals gezegd, weten we nog niet precies hoe dat allemaal functioneert, want we hebben daar geen ervaring mee, maar het is toch wel aan te bevelen om daar een realistische raming in te doen zodat we dus niet keer op keer met onwenselijke verhogingen geconfronteerd worden. Over de financiën valt verder te zeggen dat uit het plan voor ons ook wel blijkt dat het wel leidt tot verhoging van de rioolrechten, maar de alternatieven bieden geen beter perspectief. Dus moeten we voor, zeg maar, de maatregelen kiezen waarbij we met de geringste inzet van middelen het grootst mogelijke effect bereiken. Ik heb al gezegd: er zijn nog een aantal open eindjes, wat ons betreft. Dus ik wil dat in de vorm van een aantal vragen aan de wethouder gieten. Allereerst: de Gooiergracht is essentieel voor de uitvoering van de plannen, want dat is nou eens de watergang, ofzo, waar al ons regenwater uiteindelijk naartoe gaat. Mij is op dit moment niet duidelijk wat de status van de onderhandelingen met het Waterschap hierover zijn en welke kwaliteit en functie de Gooiergracht op termijn moet krijgen en hoe dat in het plan in te passen valt. De tweede vraag is: er is gesproken over het lozen van het hemelwater op eigen erf, wat van de daken afkomt. En zijdelings wordt ook het tegengaan van verstening genoemd. Nou, die verstening die komt maar magertjes, of niet, aan bod in het plan en de vraag is of u ook nog van plan bent om hier wat concrete kaders in aan te geven waaruit de gemeenschap putten kan als het gaat over de aanleg van de tuinen, in deze. En als derde: het is altijd prijzenswaardig als de gemeente het voortouw neemt in dit soort zaken om tot oplossingen te komen van gemeenschappelijke problemen. Wellicht is het ook... Of ik denk eigenlijk niet 'wellicht' maar ik weet het wel zeker dat het van voordeel zou zijn als de gemeente dan ook, wat betreft de eigen gebouwen, als eerste zou afkoppelen, in deze, om a: ervaring op te doen en b: het goede voorbeeld te geven. Bent u daartoe bereid is de vraag.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan... O u wilde antwoorden.

De heer Calis: Ik wil... Ja, daar wil ik graag op antwoorden.

De voorzitter: Ja.

De heer Calis: Ik heb drie vragen gehoord...

De voorzitter: Ja.

De heer Calis: de eerste was naar de status van de Gooiergracht. En de Gooiergracht is natuurlijk lang een afwatering geweest van het riool, met name ook vanuit Hilversum. En zoals Gooise inwoners weten was er in Hilversum een tamelijk actieve industrie in verchromen en verzinken. Misschien weet mijnheer Vos het ook nog wel. Als je op je Puchje reed dan kon je daarvoor in Hilversum, bij de spoorlijn, je spatborden laten verchromen en dan zag je er helemaal blits uit natuurlijk. Maar die... dat verchromen en verzinken heeft wel aanleiding gegeven tot vervuiling van de Wasmeren; het Hilversumse Wasmeer en het Larense Wasmeer. Diezelfde vervuiling van... met zware metalen heeft zich ook voortgezet in de Gooiergracht en dat zien we in de... die vijver die daar bij de rotonde ligt en verder in de gracht naar het Eemmeer, daar ligt in het slib van de Gooiergracht zelf, daar is verontreiniging aangetroffen. Dat slib is inmiddels, na vele jaren, want die... dat vieze riool dat is er niet meer, vanuit Hilversum, maar dat is bedekt onder een laag zand en het is eigenlijk net als met asbest: als het ergens zit en je komt er niet aan dan geeft het ook niet. Maar in het kader van dit hele plan zeggen we: ja, wij willen die Gooiergracht toch wel een beetje opschonen en uitbaggeren en netjes maken. En dan zal je die vervuiling ook aan moeten pakken. Het is niet zo dat voor de afwatering van het riool, van het afvalwater, speelt de Gooiergracht geen rol. De rioolwater wordt via een aparte leiding naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie geleid. Wat er gebeurt, is dat, in tijden van grote regenbuien, gebeurt daar een overstort op de Gooiergracht. En een overstort, dat betekent dat er dus ook afvalwater in de Gooiergracht komt. Nou, dat willen we niet en daarom moet je dus dat probleem vóór zijn en zorgen dat dat hemelwater niet in het riool komt. En dus dat heeft niets te maken met de capaciteit van de Gooiergracht. Het is wel zo dat de ecologische functie van de Gooiergracht, waar we ook over spreken, bewatering van de kampen die daar verder liggen, dat is een ecologisch project wat ook door de provincie gesteund wordt, dus daar is het nuttig en noodzakelijk dat die Gooiergracht gesaneerd gaat worden. maar dus in het kader van dit plan, is het eigenlijk niet materieel in zoverre dat, ja, we willen die overstort eigenlijk ook liever niet, maar die moeten we dus op een andere manier oplossen. Dan de verstening. Als u zegt: bent u van plan iets te doen aan de tuinen? Dat is nou ook weer zoiets waarvan je zegt: nou, daar moet... de gemeente die moet daar Operatie Steenbreek is daar geweest en tegeltax. Wat ons voor ogen staat, is dat als we naar bewoners gaan en we zien dat de hele tuin betegeld is, zeggen we: ja, dat is ook nog wat. Als u dan wat van die tegels eruit haalt, dan kunnen we makkelijker dat water af laten vloeien. Als u per se de hele zaak betegeld wil laten, dan moeten we daar een soort waterberging onder gaan maken dat een stuk duurder is. Dus het is een beetje kiezen of delen: wat vindt u daar zelf van? Ik vind juist dat je in overeenstemming met de bewoners moet gaan zeggen van: wat is daar nou een goeie oplossing? Wij denken dat water in de tuin voor het grondpeil dat het allemaal uitstekend is. Ik kan me ook voorstellen dat iemand die z'n hele terras betegeld heeft, dat-ie zegt: maar ik heb helemaal geen water nodig. Maar... Dus ik ben geen voorstander van het opleggen van dwingende maatregelen hoe iemand z'n tuin moet inrichten. Ook daar zou ik liever een beroep willen doen op medewerking en gezond verstand van de inwoners. En dan uw derde vraag over de afkoppeling van de gebouwen van de gemeente: daar wil de heer Weytingh wel iets over zeggen. Misschien nog... Heel goed. Koen Weytingh is de expert wateroverlast die in de gemeente zich hier intensief mee bezighoudt, met al deze plannen. En voornamelijk auteur van deze

nota. En Brechje is de beleidsmedewerker van de BEL die zich ook in het bijzonder bezighoudt met het wateroverlastplan. Brechtje Binkhorst. Koen. Er wordt '...'

De heer Weytingh: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Weytingh: Ik vind het een heel goed idee. En we staan eigenlijk te popelen, kan ik wel zeggen, om met de eigen gebouwen te beginnen. We hebben ze ook allemaal al ingeschat, qua kosten, en we hebben... ze staan ook al in de begroting, zal ik maar zeggen, dat we ermee aan de gang kunnen gaan. Er zijn momenten dat we, bijvoorbeeld nu bij het Kadehuisje, daar zie je zo'n... ook een goed gebied dat net aangepakt is. Daar zouden we heel graag gelijk de brandweerkazerne ook willen meenemen. En we zien het eigenlijk als een soort aanleiding om met de omgeving te gaan praten. Dus we staan eigenlijk op scherp om al die projecten op te pakken. Maar dan zouden we ook gelijk met de omgeving willen praten en daar hebben we toch een soort, ja, 'go' voor nodig om het dan in samenwerking met '...' te kunnen doen en dan is het heel belangrijk om te weten: komen wij met de boodschap: we willen samen met u de beving aanpakken? En de kosten zijn ook voor de gemeente. Of moeten we daar het andere verhaal vertellen, zal ik maar zeggen? Dus wij zitten wat ons betreft een beetje in een vacuüm, maar het is een van de leidmotieven, zal ik maar zeggen, om in de omgeving aan de gang te gaan. En... Dus heel graag.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan het CDA. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel. Allereerst complimenten aan de versbakken wethouder die zich goed heeft ingelezen, dat kan niet ontkend worden. Ook complimenten aan alle sprekers. Net als zojuist: gedegen inbreng. Daarbij had natuurlijk één spreker een klein beetje een voorsprong, maar die bracht wat historisch besef terug in zijn betoog. Dat deed de heer De Nie, in de vorige ronde ook aan deze tafel aanwezig. Maar met dat historisch besef kwam ik terug op de opmerking die hier meerdere malen vanavond al over tafel is geweest: dat wij niet hadden kunnen voorzien dat dat geen enkele tientjes tot duizend euro zou zijn. Ik heb het al eens een keer eerder gezegd tegen de wet... andere wethouder, voorheen verantwoordelijk voor dit dossier. Op de avond dat we ervoor stonden heb ik hem verteld dat dit nooit voor dat geld kon, omdat niet iedereen zelf een schop in de hand neemt maar omdat er ook over terrassen om woningen liggen. Dat het gewoon niet voor dat bedrag kan. Het is er toen doorheen gekomen, omdat we toch dachten: er moet wat gebeuren met het water, letterlijk, tot aan de lippen, want dat was toen op dat moment wel het geval. Maar hij doet ook een appel op ons om met... naar wat twee, drie, jaar verstandig kijken, om de verordening van tafel te halen. En de heer Calis die doet net een aantal suggesties waarbij hij zegt van, als wethouder... Moet ik niet zeggen 'de heer Calis'. De wethouder die zegt: ik ben niet voor het opleggen van dwingende maatregelen in iemands tuin. U wil niet zomaar zeggen: u moet de tegels eruit halen. Maar dat is natuurlijk een beetje raar. Want aan de andere kan leggen we wel iets dwingends op met een verordening. Dus daar zit een deel van mijn vraag in verborgen: hoe u dat ziet. En tegelijkertijd leven we in een huidige tijd in een participatiemaatschappij en u maakte een opmerking: als iedereen aanwezig de rest van het dorp meekrijgt, ben ik, bij wijze van spreken, wel bereid om het... om de verordening te laten varen, zei u. Als alle aanwe... Tenminste, zo heb ik dat u horen zeggen. En toen dacht ik van: nou, weet je wat aardig is? We hebben net gemeenteraadsverkiezingen gehad. Dit hele dorp heeft gestemd. Heel veel mensen hebben gestemd. U heeft het dorp hier aan tafel zitten, want hier zitten allemaal volksvertegenwoordigers. Die zouden dan toch met u kunnen zeggen: nou, we laten de verordening varen en we zetten de schouders onder een participatie en dan kan, wat de betreffende ambtenaar net zegt, kunnen we gewoon vol gas doorgaan. Maar wel met de dwang eraf. Dat is al meerdere keren gezegd. Omdat die dwang ertoe leidt dat als wij een verordening hebben, dan

zou je toch denken dat je ook moet gaan toezichhouden en moet gaan handhaven, anders moet je geen verordening vaststellen. En ik... Daar heb ik dan moeite mee. Want u zegt net in de techniek, aan de voorkant, in uw inleiding: nou ja, we gaan niet meteen boetes geven, we gaan niet meteen dit doen, niet meteen dat doen. Dan ontstaat er een vorm van ongelijkheid. Als vervolgens... Tussen burgers. En als er dan vervolgens ook nog wordt gezegd van: nou, de termijn is wat ambitieus. Dat schrijft iedereen. Dat wordt eigenlijk ook wel een beetje onderkend door de gemeente zelf. Dan gaan wij dus nu met veel bombarie iedereen onder druk zetten, terwijl we misschien over een jaar of twee jaar zeggen: goh, het was allemaal te ambitieus, we stellen het toch maar een beetje uit. Maar dan krijg je ook een vorm van rechtsongelijkheid. Want dat is nu al gebeurd. Er zijn nu al mensen die hebben geïnvesteerd. Dus dat... dit is ook een opmaat naar de vraag: waarom niet een pas op de plaats, verordening intrekken? En dan krijgen we eigenlijk, door de eerste inspreker, namens haar vader, begreep ik, mevrouw Siers. Die komt eigenlijk dan wel weer met een aardig voorstel. En dan zegt u, mijnheer de wethouder, dat dat moeilijk is om de oppervlaktes van daken te berekenen. Nou, nou wil het geval dat we in de huidige tijd heel makkelijk via luchtfoto's en de BAG-administratie, de gemeentelijke Basisadministratie, allerlei informatie over de gebouwen hebben. Dus het zou niet zo moeilijk zijn om de oppervlakte van het dak te berekenen. Dus ik denk dat dat een technisch argument is dat niet hout snijdt. En tegelijkertijd denk ik dat mensen met grote tuinen, dan zegt u: ja, die hebben.... Of: grote huizen die hebben over het algemeen grote tuinen. Het geval wil dat meestal op die percelen ook heel veel gebouwd mag worden. En juist doordat er overal veel meer bebouwing komt, en zeker in ons kleine dorpje, denk maar even aan een paar appartementencomplexen misschien, op de plek van de Rabobank, wordt het bouwen alleen maar meer. En dan kom ik nu tot afronding, want dan denk ik... in deze eerste ronde althans. U zegt: Operatie Steenbreek, tuinen vergroenen. Daar hadden we twee, drie jaar geleden al mee kunnen beginnen, want dat is participeren. Dan had iedereen al lang en breed geweten, ik heb het al eens eerder gezegd van: nou ja, het Waterschap heeft gewoon banners er projecten die daarop ingericht zijn, om mensen het bewustzijn mee te geven van dat ze verantwoordelijk zijn voor een duurzame toekomst en dat hoort daarbij dat je je water, voor zover mogelijk, op je eigen erf opvangt. En dat mis ik nog steeds. En hier staat het weer een beetje weggeschreven. En wat me dan ook nog weer stoort is dat we in die afronding van die vragen, die worden dan meegenomen in een bijlage, dat er nog een vraag ligt van: wie is nu het eigendom van de grond... of van wat er in de grond zit. Nou, de natrekking is gewoon dat wat er in de grond zit eigendom van de eigenaar... Waarom zouden we met vierduizend huishoudens contracten gaan sluiten over onderhoud en dergelijke. Allemaal veel te ingewikkeld. Verordening is gewoon goed bedacht toen, want daar hebben we zelf bij gezeten, ik was er toen al tegen. Maar met de wetenschap van nu moeten we denk ik gewoon het welgemeende advies aan u mee gaan geven van: laat de verordening letterlijk varen en ga toe naar een situatie waarin we in nieuw in overleg met alle burgers op een gelijke manier dit probleem gaan oplossen. En ik weet, want dat is al eens eerder gezegd: als het morgen regent en morgen staan de straten onder water, dan krijgen we sowieso weer burgers die zeggen van: ja, nu loopt mijn huis weer onder water. Maar toch denk ik dat in het algemeen belang, en daar zitten we hier voor, deze verordening gewoon op dit moment niet de goede weg is, omdat het een on... rechtsongelijkheid van de inwoners van dit dorp geeft. Voor nu...

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van den Berg: Maar ik heb een paar vragen dus, die heb ik verpakt gesteld. Ik... Als ze niet allemaal beantwoord worden dan...

De voorzitter: Oké.

De heer Van den Berg: Komen we in de volgende ronde terug.

De voorzitter: Wethouder, had u commentaar op...

De heer Calis: Ja, ik denk dat we daar al voldoende over gesproken hebben, over die verordening en hoe wij daarin staan. Ik denk dat dat verder ook in de raad besproken kan worden.

De voorzitter: Maar heeft u ook goed geciteerd?

De heer Calis: Wij staan open voor suggesties. Maar net wat ik zeg: de zaak is toch dat je een zekere... op een of andere manier een zekere overredingskracht wil hebben om mensen te verleiden, laten we dan niet zeggen 'dwingen' maar 'verleiden', om mee te doen. En dat is de solidariteit die je moet voelen om het wateroverlast in het dorp op te lossen. En dat mijnheer Van den Berg dan zegt: het plan is erg ambitieus. Hij geeft zelf de reden ook al aan: als het morgen regent en er komt weer zo'n bui, dan kan het niet ambitieus genoeg zijn. En hoe reëel is die ambitie? Ja, daar hebben we van gezegd: dat zal een uitdaging zijn, maar die gaan we zeker aan.

De voorzitter: Oké, ja, ik begrijp het. Maar u kunt in de tweede ronde terugkomen. Het woord is aan de... mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Maar ik wilde nog even vragen, als voorzitter, wethouder. Wethouder, mag ik even... Als voorzitter... Want ik heb niet helemaal uw antwoord begrepen op uw... de opmerking van de heer Van de... Dat zijn citaat, wat hij gaf, met betrekking tot uw interventie. Klopte dat citaat? Namelijk dat u bereid bent om de verplichting van kracht alsnog niet te handhaven?

De heer Calis: Het... Ik denk dat het, zoals ook betoogd door de heer De Nie en door verschillende anderen, dat het mensen de gordijnen in jaagt van: u bent verplicht om af te koppelen. Kijk, ik ben bereid om een... elke suggestie te overwegen, wat overeind houdt dat mensen zich... de inwoners, de perceeleigenaren waar het hier om gaat, dat die toch verleid worden om mee te doen. Dat die overtuigd worden dat hun solidaire medewerking aan het afkoppelingsproces nodig is. Als daar een andere suggestie voor is, anders dan deze verordening, dan sta ik daar volkomen voor open. Alleen ik heb gezegd van: in dit gremium, met deze mensen, die zijn er allemaal van overtuigd en die weten het. Maar er zijn een heleboel mensen die zich hier helemaal niet mee bezig houden en dan zeggen van: ja, wij vinden toch dat u mee moet doen. En als dat op een andere manier kan dan via drang en dwang, ja lijkt me prima. Maar graag een suggestie.

De voorzitter: Dit... Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik ben heel blij met de laatste woorden van de voorzitter... van de wethouder, die in feite zegt van: ik ben bereid om de verplichting ervan af te halen. Als wij dit gaan behandelen volgende week in de gemeenteraad, dan staat deze verplichting nog steeds in het GRP. Dus u kunt van ons een amendement verwachten om de verplichting eruit te halen. Dat is één. En ik hoop dat u dan nog net zo stevig bent als nu. Wij willen ook graag de inspraakreacties overnemen die er net zijn geweest. En vooral mijnheer De Nie en mevrouw Burg hebben heel goed verwoord wat wij ook eigenlijk al vier jaar, of drie jaar dat het eigenlijk al speelt, tussen de oren van het gemeentebestuur trachten te krijgen. Het is nu de zoveelste keer dat we het verplicht afkoppelen met alles wat daarbij zit behandelen. En het lijkt erop dat de geschiedenis zich telkens herhaalt. En dat is nogal vervelend. Het is, zoals een inspreker ook al zei: oude wijn in nieuwe zakken. En eigenlijk is er vanaf december 2017, toen de nieuwe manier van werken werd

verkondigd... eigenlijk is er niets veranderd. Er is met een aantal mensen gesproken. Honderdvijftig, begrijp ik. Dat is ook niet waar wij om gevraagd hebben. Wij hebben in de vergadering in december gevraagd om een grote bijeenkomst, een informatiebijeenkomst, eventueel om Singer daarvoor af te huren, zodat alle ideeën van mensen, want er leven nogal wat ideeën, we moeten niet denken dat we hier op een eilandje zitten, er zijn ongelooflijk veel gemeenten bezig met het aanpakken van de wateroverlast en het klimaatadaptief maken van gemeenten. Daar kunnen we... hadden we heel veel van kunnen leren en dat is eigenlijk nooit, nooit, nooit gebeurd. Er zijn oogkleppen op afkoppelen, verplicht bij mensen op het perceel en that's it. Ik vind het heel jammer, en ik had eigenlijk de vraag willen stellen: waarom heeft u hiervoor gekozen? Want dan had u hele mooie dingen waarschijnlijk gehoord. Ik hoorde net nog, vanavond, van iemand dat in Rotterdam een enorm bassin onder een heel groot parkeerterrein is gemaakt waar enorme problemen weer opgelost zijn. Er zijn andere voorbeelden. Wij hebben ze ook al genoemd: een bypass om Laren heen. En dat kan heel makkelijk. En daar kunnen ook bassins onderweg komen. En in plaats van weer meer te verstenen, bijvoorbeeld op het terrein van de ligweide van De Biezem, zou je daar ook wateropvang kunnen maken. En dan... Dat is ook goed voor de natuur en geef het gewoon terug aan de natuur. Want ook groen draagt bij, heel Nederland is er mee bezig om steden te vergroenen en in Laren wordt er ongelooflijk veel gekapt en versteend. En als u daar nou eens een keertje mee begint, dan zou het al een heel stukje helpen. Ik ga even naar het raadsvoorstel. Daar staat dat er aantal aanbevelingen zijn overgenomen van het Sweco-rapport, een uitermate goed rapport dat eigenlijk door inbreng van de inwoners tot stand is gekomen. En ik vraag me eigenlijk af welke aanbevelingen dat zijn. Want de meest heikelijke punten staan er nog steeds in. En het is nog steeds onduidelijk wat er gaat gebeuren, hoeveel het kosten. Nou, noem maar op. Even kijken hoor, 2.2. Er staat ook in: "In 2025 zal iedere perceeleigenaar de mogelijkheid hebben hemelwater op eigen terrein te verwerken." het is door de insprekers ook al gezegd en het Sweco-rapport zegt het ook. Dit is een te kort tijdpad, niet realistisch. En er is bovendien geen rekening gehouden met de grondwaterstanden, de leemlagen, het versteende centrum, enzovoort, enzovoort. En... Even kijken hoor. Is dit 'm nou? Ja. 3.1. En u schrijft: "Als de gemeenteraad instemt dan kunnen we aan de slag." Maar het uitvoeringsplan is nodig om de kaders voor de verdere uitwerking te bepalen. Dus u wilt wederom dat de gemeenteraad met dit plan instemt, zonder de verdere ruimtelijke, juridische en financiële consequenties voor de burgers en voor de gemeente te kennen. En hoeveel kost dat uitvoeringsplan ons dan weer? Wat ons betreft: eerst alle bolletjes op pagina 36 van het GRP, ten aanzien van het plan, helder hebben, dat hele uitvoeringsplan met allemaal vraagtekens, en dan pas beginnen, zonder dat er enige verplichting is. Op pagina 5 stelt u: "Het is uniek voor Laren." Ja, dat is juist het probleem. Want alle andere gemeenten in Nederland bereiken klimaatadaptie in eerste instantie in de openbare ruimte en stellen geld ter beschikking als mensen niet verplicht willen afkoppelen. En dat is dan een secundair iets. Maar in eerste instantie is het de verantwoordelijkheid van de gemeente en die wordt nog steeds op het bordje van de inwoner gelegd. Een andere kanttekening. Er wordt ergens gezegd: "De gemeente installeert op de meest doelwater... doelmatige wijze." En gezien het geringe budget dat ervoor is uitgetrokken, afgezet tegen het aantal huizen en tegen de prijzen die eigenlijk al bekend zijn wat de afkoppeling kost, hebben we er niet veel vertrouwen in dat ook de beide... dat dat ook de beste oplossing is voor de huizen die worden afgekoppeld en voor de percelen en eventueel de schade die het oplevert. Want door natrekking wordt de perceeleigenaar eigenaar van de aangebrachte voorziening door de gemeente. Dat betekent ook dat onderhoud en vervangen op kosten zijn van de eigenaar. Logisch, want het is hun eigen iets geworden. En dat komt dan nog boven de... boven op de rioolbelasting. Maar de perceeleigenaren zijn straks ook, omdat zij door natrekking eigenaar zijn geworden van die installatie die is aangebracht op hun perceel door de gemeente, aansprakelijk voor eventuele vervolgschade aan de fundering van hun eigen huis et cetera. Met andere woorden: bij later geconstateerde schade, en dat kan vijf of tien jaar duren, aan hun huis, door de gemeente, doordat er verkeerd is afgekoppeld op een te goedkope manier bijvoorbeeld, dat de fundering of de kelder dat die aangetast wordt, dan draait de huiseigenaar daar zelf voor op en hoeft de gemeente daar niets aan te betalen

want het is hun eigendom niet meer. En dan een... Ik heb daarom eigenlijk nog een laatste vraag: heeft de gemeente enig idee in welk financieel en juridisch wespennest de gemeente zich met dit plan steekt? Ik denk het niet. En ik denk dat er nog heel veel ellende komt. Wij zouden zeggen: haal zo snel mogelijk die verordening van tafel. Wij komen dus met de raad met een amendement. En over het laatste stuk, het GRP, ga ik het vanavond verder niet hebben. Het meest heikele punt, het is al gezegd, is de verplichting. En wij zouden dus heel graag willen hebben dat de nadruk komt te liggen op het afkoppelen in het openbaar terrein, zoals andere gemeenten dat doen. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Calis: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, er is meermalen gerefereerd aan het rapport van Sweco, dat ingenieursbureau. Naar aanleiding van de kritiek die toch gekomen is en waar Sweco meermaals is genoemd, hebben wij contact opgenomen met Sweco om die kritiek te interpreteren. En ik citeer uit hun reactie: "Kortom, wij zijn in grote lijnen positief over het aangepaste GRP. De beschouwing die we hebben geschreven ging over de voorgaande versie van het GRP en we zien dat hier veel aanpassingen aan zijn gedaan. De opmerkingen die we nog hebben zijn in onze ogen slechts punten ter verduidelijking." Mevrouw Timmerman refereert aan de punten op pagina 36, de bullits die wij wensen te verduidelijken bij het uitvoeringsplan. Het gaat er juist om dat we voor dat uitvoeringsplan de principiële goedkeuring van de raad willen hebben om te zeggen: zo gaan we het aanvliegen. En zo gaan we dan al die aspecten nader bestuderen, uitwerken, berekenen. De punten die zij noemde als kritiek, van kosten voor onderhoud, of verantwoordelijkheid voor gevolgschade, die staan daarbij. Dus wij komen daar uitgebreid op terug en dat zal juridisch naar tevredenheid opgelost moeten worden, want anders zal de raad, samen met mevrouw Timmerman, zeggen: ja, dit is natuurlijk niet goed geregeld. Dus wij achten het noodzakelijk om daar verdere studie en berekeningen aan te doen en komen daar, met die antwoorden, zoals die daar gespecificeerd zijn, op terug. En de... ja, toch... Ik zie een volharding in die misverstanden als mevrouw Timmerman refereert naar een enorm bezinkbassin in Rotterdam. Nogmaals: ik dacht dat ik dat bij mijn inleiding ook al gezegd had: dat is het werken aan de symptomen en dat is niet het voorkómen van de ziekte. Een groot bergbezinkbassin kan natuurlijk veel water bergen, maar is een oplossing die wij uitgebreid hebben onderzocht, waarvan we aangetoond hebben dat-ie enorm veel overlast zal bezorgen en een oplossing die twee keer zo duur is als de oplossing die we nu voorstaan. Dus daarom beveel ik toch van harte het huidige rioleringsplan aan met het verzoek aan de commissie, maar vooral ook aan de raad, om ons permissie te geven om op deze weg verder te gaan.

De voorzitter: Het woord is aan de VVD. De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het voorstel heet 'het gemeentelijke rioleringsplan' en dat is niet aan de orde geweest. Wél de hele kwestie betreffende de afkoppeling, want daar gaat de discussie over. Ik constateer overigens dat het gemeentelijke rioleringsplan, zoals het beschreven is, goed in elkaar zit en dat er regelmatig inspecties worden gehouden en ook onderhoud verricht. Als we hebben over afkoppeling, mijnheer de voorzitter, dan staat voor mij voorop dat de bewoners in het centrum beschermd moeten worden tegen rioolwater op straat en in hun huizen of gebouwen. Dat is het allereerste punt wat voor mij ter overweging is. Tweede punt is dat ik het van de gekken vind, dat je schoon regenwater gaat mengen met vuil rioolwater en het vervolgens weer bij een rioolwaterzuiveringsinstallatie gaat zuiveren zodat je het kunt lozen. Een derde punt waar ik ook grote bedenkingen heb, is de overstort op de Gooiergracht, die in feite natuurlijk in het verleden, en voor een deel nu nog, gewoon een open riool is. En dat is een situatie, en gelukkig heb ik dat begrepen van de wethouder, die we eindelijk eens een keer zouden moeten oplossen.

Verder, mijnheer de voorzitter, zie ik dat, wat betreft... Ja, dat betekent dus dat afkoppeling een belangrijk middel is om in ieder geval de hoeveelheid regenwater in het riool en de gevolgen daarvan, om die... dat terug te dringen, maar ook vanuit milieuoverwegingen. En dat betekent ook dat je niet alleen, en daar gaan de discussie bijna altijd over, dat je niet alleen naar private eigendommen moet kijken maar ook naar publieke eigendommen. En dat laatste vind ik wat onderbelicht in het verhaal terug. Heel begrijpelijk, want daar ageert men over het algemeen niet tegen. Maar wel wanneer het op privaat terrein moet gebeuren. Uw aanpak, zoals u die voorstelt, bij de gebiedsindeling en een integrale oplossing per gebied, spreekt me zeer aan. Wat ik eigenlijk als vraag aan u zou willen voorleggen is: is het niet verstandig om één gebied als pilotgebied te... aan te wijzen? En dan kun je het ook, denk ik, alleen maar oplossen met, ja, zeg maar, keukentafelgesprekken. Ik denk ook dat veel weerstand bij de betrokkenen zal afnemen wanneer de oplossingen voor hun perceel, hun... als maatwerk duidelijk worden. Ik zie wel dat, ja... Er zijn mensen die hebben het niet over... die zeggen: er is weinig veranderd. Ik vind dat er ongelooflijk veel veranderd is: gebiedsgerichte benadering, kosten via het verruimd rioolrecht, dat is daar speciaal voor gecreëerd door het kabinet en door het parlement. En dat zou ook een bijdrage kunnen zijn aan, ja, het verduurzaming en bestrijden van gevolgen van klimaatverandering. We zullen overigens ook zuinig moeten zijn op regenwater. Het Gooi verdroogt en we laten al veel water uit het Gooimeer in om die verdroging tegen te gaan. En wat zou nog beter zijn dat wanneer we dat water, wat hier valt, kunnen gebruiken als antiverdrogingsmaatregel? Ik ben het... Ik zou een paar vragen ook willen voorleggen. Bent u bereid om, de heer De Nie noemde het een 'dogma', zover wil ik niet gaan, maar om te kijken of je ook bij de oplossingen aan percelen, aan huizen, of je daar ook de plaagstroken, de overhoeken, hoe je het ook wil noemen, kunt betrekken, bijvoorbeeld voor gezamenlijke oplossing voor meerdere woningen. Dat zal in sommige situaties duurder zijn, maar ik kan me ook voorstellen dat er situaties zich voordoen waar het een veel goedkopere oplossing is, en effectief. Ik heb ook nog een vraag betreffende... want dat staat wel in het gemeentelijke rioleringsplan, dat u gaat werken aan, geleidelijk aan, aan een gescheiden stelsel, met name met die infiltratiepijpen. Dat kan helpen. Dat zal ook helpen, vermoed ik. Maar, ja, we hoeven daar niet al te bescheiden in te zijn in de aanpak daarvan. Voorzitter, ik denk dat het heel belangrijk is dat we na de pilot gaan evalueren en dat de raad dan kan zeggen van: kijk eens, dit zijn de maatregelen, dit is eventueel de medewerking, dit is eventueel de weerstand en dat je ook een beeld hebt van de kosten. Eén ding is voor mij geen optie: langer uitstel. Het is vier jaar geleden dat deze situatie zich voordeed. Het zal nog vijf à zes jaar duren voordat we dat een klein beetje in the grip hebben. Misschien is het ook verstandig om nog eens te kijken met de bewoners daar van: zijn er, for the time being, maatregelen te nemen? U heeft het gehad over de keerklep, er zijn schotten. In Duitsland is dat heel... doodnormaal dat de gemeente zegt van: goh, die en die maatregelen kunt u aan uw woning nemen. En dan is het voor mij for the time being. Ten slotte een opmerking: veertig millimeter is het ambitieniveau, en dat in vijf à zes jaar. Dat is heel wat, voorzitter. Maar ik denk niet dat dat genoeg is als je kijkt naar de klimaatverandering. Gelukkig zie ik dat u verder wilt gaan, na die periode. En ik zou u daar ook bij willen aanmoedigen. Een laatste vraag. U heeft overleg gehad met het Waterschap en met de buurgemeenten, mede-eigenaar van de Gooisegracht, over het opschonen. Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft een nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie met een grotere capaciteit op Allards Hoeve gebouwd, met bovendien nog schonere effluent. Heeft u het ook al gehad over de RWZI in Blaricum?

De voorzitter: Wethouder, het woord is aan u.

De heer Calis: Eventjes nog verder toch maar terugkomen, ik denk dat het daar '...' openstaan voor creatieve oplossingen. Dat er op... Om op het dogma terug te komen: wij staan open voor creatieve benaderingen. Misschien even terug naar het vorige agendapunt waarbij vermelding werd gemaakt van de plannen die daar voor de Rabobank zijn, dat er bij wateroverlast ook maatregelen genomen zouden kunnen worden voor de

omwonenden. Dus dergelijke ontwikkelingen zien we zeker. Een andere mogelijkheid die ik wil noemen is; college De Brink heeft ons benaderd, want dat is werkelijk een hele versteende massa die ook kijkt naar extra bergingen die wellicht toch ook voor de Kerklaan-bewoners van toepassing kan zijn. Dus ik geloof dat we daar zeker niet dogmatisch te werk willen gaan. Aanleg van het gescheiden stelsel: u moet wel begrijpen dat... of zich realiseren dat er is natuurlijk een nationale wetgeving die zegt: bij nieuwbouw moet u al afgekoppeld zijn. Dus bijvoorbeeld het plan Houtzagerij, dat zal er al in voorzien zien dat er geen hemelwater meer geloosd wordt op het riool en dat daar een gescheiden stelsel zal zijn. Straten die wij nu renoveren, die hebben een infiltratieriool waarbij de straatkolken aangesloten worden op een apart riool wat met gaten afwatert onder de straat en waar we eigenlijk toch ook graag de mogelijkheden zien voor bewoners om hun rioolsysteem te ontvlechten en daarop aan te sluiten. Voor wat betreft het pilotgebied. Ja, dat vind ik een uitstekende suggestie, omdat dat precies de manier is waarop we het willen aanvliegen, met dien verstande dat we daar gesprekken moeten hebben, dat we overeenstemming moeten hebben met de inwoners, dat we weten wat het... hoe dat... die oplossingen eruit gaan zien, dat we daar een behoorlijke berekening kunnen maken van de kosten en de uitvoering. Maar wat ik erbij wil zeggen is: de ambitie van het plan is dat we niet allemaal gaan wachten tot het dan in de praktijk bewezen is, maar dat we zeggen: dit is onze eerste benadering, zo hebben we het allemaal gezien en nu willen we verder met die volgende gebieden, want anders halen we die vijf jaar natuurlijk nooit. Maar een pilotgebied dat strookt helemaal met de ideeën die we hebben over de benadering van het wateroverlastprobleem. U stelde ook nog een technische vraag over de keerkleppen, voorzieningen die een gemeente of een eigenaar zou kunnen maken als het probleem van het riool zich nog voordoet. En dat is... kan Koen wel iets over vertellen.

De heer Weyting: Ja, natuurlijk zijn er tijdelijke maat... dat doen we nu ook al. Er zijn veel bewoners in het lagere deel van Laren die inderdaad terugslagkleppen moeten plaatsen. Dat is het onderdeel van de bewoner zelf dus dat zijn ook kosten die bij een bewoner komen te liggen, dat is een lastige. Ik vind het ook een heel goed idee. Dat gebeurt nu ook al. Veel bewoners beneden hebben een maatregel voor de deuren en kleine kleppen en dingen. Dat zijn inderdaad de effecten die we zouden kunnen... en daar zouden we extra kunnen stimuleren dat het nu al gebeurt, om inderdaad rampen te voorkomen. Maar het zijn effecten, dat is een ding. Vind u het goed als ik één ding... want ik wil één ding nog even verduidelijken over de hemelwaterverordening. De raad heeft een besluit genomen over de hemelwaterverordening en heeft het college de ruimte gegeven om op bepaalde plekken in bepaalde gebieden die verordening te gebruiken. De verordening is niet bij voorbaat overal toepasbaar. Het college zou kunnen zeggen: in een bepaald gebied wil ik de verordening toepassen. Wat we in het plan voorgesteld hebben is in eerste instantie een gebiedsplan te maken, dus in een gebied te kijken hoe we zouden willen afkoppelen, welke manier we... wat het meest opportuun in een gebied is, in de openbare ruimte, zoals u aangaf, kleine groenstrookjes et cetera, in gesprek te gaan met bewoners en vervolgens te zeggen: ja, wij merken dat hier zestig, zeventig procent van de bewoners mee willen werken, maar er zijn er ook een paar die echt de deur niet eens open willen doen, zullen we maar zeggen. Zouden... Zullen we in dit gebied wél of niet de verordening toepassen? En ik kan me zelfs voorstellen dat het college dan voorlegt aan de raad om daar alsnog, in zo'n gebied de verordening al dan niet toe te passen. Hij is niet per definitie overal toegepast. Het is eigenlijk gewoon helemaal niet waar. Dat is een... Er is... Er is... Er zijn nu, bijvoorbeeld om even duidelijk te maken, er zijn nu twee gebieden aangewezen waar het college voorgesteld heeft, dus een besluit voorgelegd heeft, om ze... om de verordening daar van toepassing te laten zijn. En in die twee gebieden is de verordening tot nu toe toegepast. En er is vervolgens voorgesteld om in twee andere gebieden toe te passen en daar heeft toen de '...' tegen geageerd en heeft het college hem teruggetrokken en dus daar is het nog steeds niet verplicht. Misschien even voor de duidelijkheid: in... En de handhaving daar is ook opgeschort, zeg maar. Dus dat kan allemaal. Het is helemaal geen...

De voorzitter: Duidelijk, we gaan nog...

De heer Weytingh: Misschien even ter overdracht.

De voorzitter: We zijn nu toe aan de mogelijkheid van een tweede ronde voor de commissie. Mag ik opnieuw in alle bescheidenheid vragen, voor zover u daar behoefte aan hebt, om dat dan in zeer beperkte tijd daarvoor te nemen? Ook uit respect voor het publiek, wat ook nog de gelegenheid moet hebben om in te spreken. Hebt u behoefte aan een tweede ronde? Kunnen we dan ons beperken tot één minuut per spreker? Zou dat kunnen? Want dan zitten we toch met een kwartier en dan komt er nog eens een keer de inspraak. Ik denk dat het verstandig is om te weten ook dat we de raad volgende nog hebben waar de zaken verder kunnen worden besproken, om u nu beperken tot het minimale om daarmee vanavond op een redelijk tijdstip te kunnen afronden. Mag ik het woord geven aan... Mag ik het woord geven aan Liberaal Laren als eerste...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel...

De voorzitter: Om op een korte wijze af te ronden.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik zal heel kort een paar dingen aanstippen. Het probleem bij regenval, dat heb ik net ook al gehoord, zit hem in het verstening in het centrum. Dus het is dan evident dat je het daar, waar het zich voordoet, het probleem oplost, of vanuit daar. En aflopend water, waar steeds over wordt gezegd met het verplicht afkoppelend, is secundair en dat komt pas later het centrum inlopen. En wij hebben al eerder voorgesteld om het op een andere manier, een positieve manier, aan te fietsen, in plaats van al die dure rapporten. Stel nou gewoon subsidie ter beschikking voor mensen die dus in het bovengenoemde gedeelte wonen om af te kunnen koppelen. Dan wordt het op een positieve manier gedaan, is er helemaal geen dwang nodig. En hetgene wat u eigenlijk nu voorstelt, van: de verordening in bepaalde gebieden. Nou, daar is sprake van rechtsongelijkheid. Dat krijgt u bij de rechter er nooit door. En met andere woorden wordt er hier gezegd: wilt u niet meewerken, dan dwingen we u. Nou, dat is dus gewoon ook dwang. Dus of meewerken, of we stellen de verordening in. Wij zijn veel meer voor creatieve oplossingen en op vrijwillige basis. Naar mijnheer De Bondt wil ik nog zeggen: gebiedsgerichte benadering is niet nieuw, want die is er al vanaf 2015, vanaf de eerste keer dat de verordening kwam. En de pilot. Dat is mij niet helemaal duidelijk, want willen we evalueren met een pilot? Je kunt de doelmatigheid... Je kunt geen bui namaken van: nou, we hebben nou een stukje gedaan en wordt het nu beter? En de kosten, die zijn al een keertje onderzocht. Want er zijn al een keertje negenentwintig panden onderzocht, dus die prijzen die zijn bekend. Dus ik heb eigenlijk geen idee wat er geëvalueerd moet worden met een pilot. Want als je een pilot doet in het centrum, daar zou ik dan vóór zijn, want ga dan gelijk aanpakken daar waar het zich voordoet. Of je doet een pilot in het bovengenoemde gebied waar al nooit problemen zijn, dan krijg je een hele andere uitkomst. Dus wat evalueer je eigenlijk?

De voorzitter: Het woord is nu aan Lib... aan de VVD. Ja. Voor de laatste...

De heer De Bondt: Ik schrik er eigenlijk van. Nee, maar deze vraag, gesteld door...

De voorzitter: Ja, maar weet wel dat de wethouder... Ik stel voor dat de wethouder

De heer De Bondt: Wat je eigenlijk...

De voorzitter: Straks, naar aanleiding...

De heer De Bondt: O.

De voorzitter: Van de verschillende interventies een laatste interventie geeft.

De heer De Bondt: Nou, maar... Maar mijn naam viel en de vraag is wat ik daarmee bedoel. Kijk als je zo'n proces hebt aangegaan en er zijn oplossingen gekomen en je kunt dus het percentage mensen die zeggen van: wij zien het belang én voor het milieu én voor de mensen in het centrum en wij werken mee, dat kun je constateren. Hetzelfde kun je ook met de investering die daarvoor nodig is. Complicaties die er eventueel bij kunnen. En als dat aan de raad wordt gerapporteerd, kan ook de raad eventuele aanbevelingen van het college, maar ook zelf, zeggen van: nou, het is handig als u op deze manier verder gaat.

De voorzitter: Het woord is aan... Het woord is aan... Nee, u hebt geen toevoeging? D66. Hebt u nog iets?

De heer Grunwald: Ja.

De voorzitter: Ja.

De heer Grunwald: Ja, ik wil graag nog even reageren in algemene zin en kort ik zelf... we kunnen ons heel goed vinden in de uitvoeringen van de heer De Bondt, die hij zojuist gedaan heeft. Daarnaast is het zo dat ik in het plan wel een aantal alternatieven ben tegengekomen die eigenlijk hier verder helemaal niet aan de orde geweest zijn, en dat verbaast me eigenlijk, want, ja, wellicht dat ze niet uitgebreid in het plan aan de orde gesteld zijn, maar ik wil even als suggestie meegeven: wellicht is het voor de volgende bespreking handig om die alternatieven nog eens goed naar voren te halen en al hun consequenties nog eens te laten zien. Omdat zo eigenlijk voor alle betrokkenen eigenlijk een betere keus mogelijk wordt. Want ik hoor hier wel voorzichtig een aantal alternatieven, met ringleidingen om rondom het dorp en de bassins en dit soort dingen, maar die opmerkingen zijn natuurlijk ook nergens op gefundeerd op dit moment, daarvan weet ik dus ook niet wat dat dan wel kost en wat dat dan in z'n effect betekent. Dus ik denk dat het wellicht handig is om die alternatieven ook eens... nog eens goed daarnaast te leggen en uit te leggen van hoe een en ander werkt. Daarnaast heeft mevrouw Timmerman nou net aangegeven van dat ze grote voorstander is van particulier initiatief en creativiteit. Nou, in termen van verwachtingsmanagement vind ik dat geen goede aanpak in z'n algemeen, omdat we dat al gehad hebben, die fase zijn we al voorbij. Want nu moment dat sprake was van afkoppelen, zijn allerlei particulieren, hoe leuk dat dan ook is ofzo, maar wel aan het werk getogen om uit te laten zoeken hoe bepaalde dingen dan voor hun in hun particuliere domein uitwerken. Maar die dingen hebben dus geen samenhang met het gemeenschappelijke belang, anders dan dat er, in algemene zin, afgekoppeld wordt. En dan krijg je de situatie dat de geest uit de fles is; mensen verwachten dat de gemeente meegaat met de oplossingen die ze zelf voorstellen. Nou, ik denk dat dat geen goede aanpak is, als D66 en als pleitbezorger voor afkoppeling vanaf het eerste uur pleit ik ervoor om dat een echt in gezamenlijkheid te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. U krijgt dadelijk het woord. Ja, het was één minuut. Ik... Inderdaad, u hebt... Mijnheer Van den Berg is nu aan het woord.

De heer Van den Berg: Nou, ik heb met grote blijdschap en plezier zitten luisteren naar de waardevolle inbreng mijnheer De Bondt. U kunt wel zien: uw vorige professe als dijkgraaf zeer wel. Maar ik meen het ook echt serieus dat daar... dat we daar ons voordeel mee kunnen doen. Ik wil daar... Ik had dan eigenlijk een heleboel andere dingen opgeschreven, maar ik wil er eigenlijk op aanhaken door dan te zeggen: op het moment dat je met een pilot gaat werken, en wat hier vanavond een beetje op tafel hangt is het dwangmatige karakter wat erachter zit, maar je wil aan de andere kant keukentafelgesprekken voeren, dan denk ik dat het vertrekpunt,

mijnheer de wethouder, en u refereerde er net al aan, dat heeft ook vooral met... dit is een technisch probleem, dit is niet zozeer een politiek probleem. Morgen kan het regenen en dan moeten we mekaar oplossen. Maar nou is de vraag of ik morgen inwoners van dit dorp wil spreken die ik moet uitleggen waarom we dwang opleggen, of dat, als het morgen regent, ik iemand in m'n nek krijg die zegt van: en je hebt gisteravond niet het goeie gezegd. Ik neig er sterk naar om de suggestie mee te geven dat wij die verordening, zoals-ie breed ligt, en ik begrijp inmiddels van de ambtenaar dat dat ook kan, om die verordening in die zin van tafel te halen dat het dwangmatige er tenminste uit gaat en dat u in de pilot de ruimte gaan zoeken, en ik ga zelfs bij... voor mijn part gaat dat ook gewoon met een verhoging van de rioolbelasting, want dat daar iets moet gebeuren en dat daar geld voor op de plank moet komen, maar maak het meer realistisch. En naar mijn persoonlijke mening, vanuit het CDA, zeggen we dan: prima om dat via de rioolbelasting ook te doen, maar haal die enorme druk eraf en ga, aan de andere kant, wel met druk door om het proces verder in gang te zetten. Maar kijk dan ook nog eens misschien even naar Hilversums en Huizen. Om dan te eindigen met een... zelf een meer een technische... Op het moment dat u in dat private domein komt, het is het grootste recht in Nederland ongeveer, het eigendomsrecht, is allemaal juridisch op te lessen, maar ik zou het zeer betreuren als wij allerlei mensen die daar heel veel verstand van hebben gaan belasten met de erfdiensbaarheden en juridische constructies, want dan raken we verder op drift. Benut het geld voor uw goeie insteek, maar haal de dwang eraf en ik denk dat de angel eruit is.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman had nog een kleine opmerking, als laatste.

Mevrouw Timmerman-Hamer: Ja, eigenlijk op mijnheer Grunwald, op de creatieve oplossingen van de bevolking waar ik het over had. Daar gelooft u dus niet in. Maar ik wil wel even zeggen, en u was er toen nog niet, dat de gemeente Laren is begonnen met dwang: iedereen moet afkoppelen op straffe van boetes en van alles en nog wat. En de positieve insteek die ik toen voorgesteld heb, van: het kan op een hele andere manier, die is dus niet gevolgd. Dus dan krijg je dat mensen het ook inderdaad niet meer willen. En in andere gemeenten werkt dat dus wél.

De voorzitter: Oké, het woord is nu aan de wethouder, als laatste, en dan ook nog de sprekers uiteraard. Wethouder, hebt u nog behoefte?

De heer Calis: Ik denk dat we... Ja, ik ben erg tevreden met de inbreng die hier vanavond gekomen is, met de kritiek, met de... ook de opbouwende kritiek. Ik geloof dat we met z'n allen constateren dat we toch een bepaalde modus moeten vinden in hoe we inwoners kunnen bewegen om hier solidair aan mee te doen, al of niet met drang of dwang, of verleiding. Dus dat is zeker een punt wat we kunnen overwegen en nog verder moeten bespreken. Ja, over die alternatieven die mijnheer Grunwald nu nog even aanstipt: vorige week donderdag hebben we natuurlijk nog een uitgebreide presentatie gegeven van de mogelijkheden die we in vogelvlucht hebben besproken, omdat begin maart hebben we dat getalsmatig en zeer gedetailleerd gedaan. Jammer dat mevrouw Timmerman daar vorige week niet bij was, want anders had dat misschien ook wat verduidelijkt. Ja, maar het was duidelijk dat u daar niet bij was, uit uw betoog van vanavond. Maar het punt is...

De voorzitter: Ho.

De heer Calis: Dus, ja wij hopen dat de commissie het voorstel door zal leiden naar de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Zeker. Dan loopt u vooruit de conclusie, die zal ik dadelijk geven. Eerst nog de sprekers. Eerst de sprekers nog, voor zover ze daar behoefte aan hebben. Mevrouw Siers liet weten dat zij daar geen

behoefte aan had, is volgens mij ook niet meer daar. Maar de heer De Nie wellicht? Ja, zeker. Mijnheer De Nie, u hebt twee minuten, zoals u weet. Maar dat hoeft ik u niet te vertellen. De heer De Nie.

De heer De Nie: Ja, mijnheer de voorzitter, ik hoor het allemaal aan en ik hoor vooral ook een wethouder die worstelt met de vraag of hij nou wél of niet moet gaan toezeggen dat die verordening van tafel gaat. Hij... Bewonderenswaardig zoals hij dat doet, maar hij komt niet tot een uitspraak. En wat mij betreft: een verordening wordt vastgesteld door de raad en die geldt voor alle inwoners. Dat geldt bijvoorbeeld bij een belastingverordening, hoewel een gebiedsgerichte aanpassing daarin misschien nog wel op prijs zou stellen. Maar... Dus óf je stelt de verordening vast en iedereen is verplicht zich daaraan te houden, of je doet het niet. En dat je die gebiedsgericht aanwijst waar-ie van kracht gaat worden omdat je dat natuurlijk niet in één keer kunt doen, want dan wordt het een chaos, ja dat begrijp ik. Maar dat is een uitvoeringsmaatregel. Doet niet af aan het feit dat de verordening gewoon voor iedereen van toepassing is en dat je hoogstens een hardheidsclausule kunt inbouwen. Maar het is, denk ik, het grote voordeel van het niet verplicht maken dat je ook heel veel gaat leren, heel veel creativiteit los gaat komen. En ik moet u eerlijk zeggen: ik heb dat vertrouwen wel bij de inwoners. Als u ziet, in Laren, hoeveel mensen hier bereid zijn, in dit dorp, om de schouders te zetten onder allerlei projecten en die tot een goed eind te brengen, dan heb ik er ook vertrouwen in dat dat bij de wateroverlast ook gaat gebeuren. En ik denk ook dat de gemeente daar zeer wel de overtuigingskracht kan opbrengen om de bewoners zover te krijgen.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan mevrouw Van Burg. Als u daar... Als u dat wilt, u hoeft niet hè? U hoeft niet, maar het mag.

Mevrouw Van Burg: Ik sluit mij aan bij de woorden van mijnheer De Nie, zeker ten aanzien van de verplichting tot afkoppelen. Ik hoop echt dat u daar nog heel goed even over slaapt en daar goed over nadenkt. Ik wil zelf absoluut meedoen, ik sta... maar de verplichting vind ik echt wel een dingetje. En ik wil... U zei van dat ze Sweco had gereageerd dat ze blij waren met alle wijzigingen in het GRP, die inderdaad overgenomen zijn. De kanttekening was wel, en ik weet niet of u die mee hebt gekregen, maar dat ze geen uitspraak doen over de verplichte afkoppeling omdat het een politieke keuze is. Dus die kanttekening wil ik nog wel even maken.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Van Burg: En ik hoop dat dat tot een goed einde gebracht wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dan heb ik de eer om deze discussie af te ronden, met een conclusie dat dit advies van deze commissie is aan het raad, om dit voorstel volgende week te behandelen. Dat is denk ik bij een neutrale conclusie waar iedereen, al of niet verplicht, mee eens is. Dat gezegd zijnde, dames en heren, is er nog eens een rondvraag.

6. Rondvraag

De voorzitter: Maar gezien het tijdstip van dit... deze commissie, zou ik u eigenlijk verzoeken daarvan af te zien.

7. Sluiting

De voorzitter: Dat is blijkbaar het geval en dan kan ik daarmee deze vergadering sluiten. Dank u zeer.